

**«ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ
ΤΩΝ ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ ΣΕ ΑΝΩΤΑΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ»**

**Η εργασία υποβάλλεται για την μερική κάλυψη των απαιτήσεων με στόχο την
απόκτηση του διπλώματος**

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ:

ΕΦΟΛΙΑΣΜΟΣ & ΔΙΑΚΙΝΗΣΗ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

(LOGISTICS)

από

ΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΚΑΙ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΜΕΤΣΟΒΙΟ

ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ

ΕΛΕΝΗ Ι. ΓΚΙΑΣΤΑ

ΤΜΗΜΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ,

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2003

Επιβλέποντες:

Καθηγητής κ. Λάμπρος Λάϊος

Λέκτορας κ. Σωκράτης Μοσχούρης

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Επίκεντρο της παρούσας εργασίας αποτελεί το ζωτικής σημασίας για την παγκόσμια αγορά θέμα των δημοσίων προμηθειών. Πιο συγκεκριμένα, η παρούσα μελέτη ασχολείται με τη νέα προσέγγιση που θέτουν στο χώρο των προμηθειών και ειδικότερα των δημοσίων προμηθειών η χρησιμοποίηση των Τεχνολογιών της Πληροφορικής και Επικοινωνίας. Η μελέτη καθώς προχωρά έχει συγκεντρωτικό χαρακτήρα. Έχει, δηλαδή, το ιδιαίτερο χαρακτηριστικό ότι όσο προχωρά η εξέλιξή της πηγαίνει προς το εξειδικευμένο και άμεσα πραγματοποιήσιμο. Τούτο σημαίνει, ότι αρχικά παρουσιάζεται η διαδικασία και τα βασικά στάδια αυτής όπως αυτά καθορίζονται από την Ευρωπαϊκή Ένωση και εκτελούνται από τις χώρες μέλη αυτής. Η παρουσίαση της διαδικασίας στην αρχή της εργασίας κατέχει το ρόλο του θεωρητικού υπόβαθρου, παρέχοντας στον αναγνώστη πληροφορίες ιδιαίτερα σημαντικές προκειμένου ο τελευταίος να γνωρίσει βασικές αρχές που διέπουν τις δημόσιες προμήθειες. Στη συνέχεια, αναλύεται ο ρόλος των νέων τεχνολογιών και πως αυτές έχουν χρησιμοποιηθεί στις δημόσιες προμήθειες. Τέλος, παρουσιάζεται η ιστοσελίδα που δημιουργήθηκε για την υποστήριξη της διαδικασίας των προμηθειών όπως αυτή εκτελείται σε ένα Ανώτατο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΣΧΗΜΑΤΩΝ & ΠΙΝΑΚΩΝ	5
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	7
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: Η ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΩΝ ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ ΣΕ ΑΝΩΤΑΤΟ	
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ	11
1.1. Εισαγωγή	11
1.2. Οι Συμμετέχοντες	11
1.3. Το Νομικό Πλαίσιο	12
1.4. Κατηγορίες Διαδικασιών Προμηθειών	15
1.5. Κριτήρια Ανάθεσης Προμηθειών	17
1.6. Διακηρύξεις Διαγωνισμών	20
<i>1.6.1. Τεχνικές Προδιαγραφές</i>	<i>21</i>
1.7. Ο Προμηθευτικός Κύκλος	22
<i>1.7.1. Στάδιο Ανακοίνωσης και Διενέργειας των Διαγωνισμών</i>	<i>23</i>
<i>1.7.2. Στάδιο Σύναψης Συμβάσεων</i>	<i>28</i>
<i>1.7.3. Στάδιο των Εμπορικών Συναλλαγών</i>	<i>30</i>
1.8. Εγγυητικές Επιστολές	32
1.9. Ενστάσεις – Προσφυγές και Ένδικα Βοηθήματα	32
1.10. Ασυνέπεια Προμηθευτή - Κυρώσεις	36
1.11. Διάθεση Πλεονάζοντος και εν Αχρηστία Υλικού	37
1.12. Προβλήματα που Ανακύπτουν από το Υπάρχον Νομικό Πλαίσιο	38
<i>1.12.1. Η Πολυπλοκότητα και η Ευαισθησία των Δημοσίων Προμηθειών</i>	<i>38</i>

1.12.2.	Έλλειψη Δυνατοτήτων Διαλόγου	40
1.12.3.	Ο Ρόλος των Αγορών-Πλαίσιο	41
1.12.4.	Ανεξάρτητες Αρχές	42
1.12.5.	Παρακολούθηση της Αγοράς	43
1.12.6.	Η Μάχη Κατά της Διαφθοράς	45
1.12.7.	Περιορισμένη Ανταπόκριση των Προμηθευτών	46
1.12.8.	Πληροφόρηση	47
1.12.9.	Έλλειψη Επιμόρφωσης	47
1.12.10.	Μέτρα Υπέρ των ΜΜΕ	48
1.12.11.	Προεπιλογή Προμηθευτών	49

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΣΤΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ 51

2.1.	Εισαγωγή	51
2.2.	Η Πρόκληση των Ηλεκτρονικών Αγορών	52
2.3.	Το Διεθνές Διαδίκτυο Internet	55
2.4.	Τεχνολογίες Ηλεκτρονικού Εμπορίου και Προμήθειες	56
2.5.	Η Διεθνής Πρακτική για Δημόσιες Προμήθειες	59
2.6.	Δυσκολίες Υιοθέτησης των Νέων Τεχνολογιών	63

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: Η ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ ΣΕ Α.Ε.Ι. ΜΕΣΩ ΤΗΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑΣ 66

3.1.	Εισαγωγή	66
3.2.	Παρουσίαση της Ιστοσελίδας	67
3.3.	Συμπεράσματα	69

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ _____ **71**

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ _____ **74**

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΣΧΗΜΑΤΩΝ & ΠΙΝΑΚΩΝ

<i>Πίνακας 1: Κριτήρια Αξιολόγησης Σύμφωνα με τη Συμφερότερη Προσφορά</i>	<i>19</i>
<i>Σχήμα 1 Σχηματική Απεικόνιση της Διαδικασίας των Προμηθειών</i>	<i>34</i>
<i>Σχήμα 2. Χρονοδιάγραμμα Υλοποίησης Διαγωνισμών</i>	<i>35</i>
<i>Πίνακας 2: Εφαρμοσμένες Τεχνολογίες Ηλεκτρονικού Εμπορίου στη Διαδικασία των Προμηθειών</i>	<i>59</i>

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Με την ολοκλήρωση της παρούσας εργασίας, νοιώθω την ανάγκη να ευχαριστήσω τους επιβλέποντες καθηγητές μου κ. Α. Λαΐο καθώς και τον κ. Σ. Μοσχούρη.

Επίσης θα ήθελα να ευχαριστήσω όλους εκείνους που με στήριξαν σε αυτή τη προσπάθεια και ιδιαίτερα τους γονείς μου.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η ραγδαία οικονομική αλλά και τεχνολογική ανάπτυξη τα τελευταία χρόνια επέβαλλαν στο Ελληνικό Κράτος μια νέα αντίληψη σχετικά με τις Δημόσιες ή Κρατικές προμήθειες. Η νέα αυτή αντίληψη ενισχύθηκε και από το γεγονός ότι η χώρα μας είναι μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης γεγονός που την υποχρεώνει να εναρμονίζεται σε συγκεκριμένες οδηγίες της. Στα παραπάνω θα πρέπει να προστεθεί και η σημαντική οικονομική βαρύτητα που κατέχουν οι Δημόσιες Προμήθειες δεδομένου ότι η αξία τους στην Ευρώπη υπερβαίνει τα 720 δις ECU ή το 11% περίπου του ΑΕΠ της Ένωσης, ποσό ίσο με το ήμισυ του ΑΕΠ της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας¹.

Με τον όρο κρατικές προμήθειες ή προμήθειες του δημοσίου νοούνται οι αγορές που πραγματοποιούν οι διάφοροι φορείς και υπηρεσίες του Δημοσίου (Υπουργεία, Νοσοκομεία, Ένοπλες Δυνάμεις, Σώματα Ασφαλείας κ.λ.π.), η Τοπική Αυτοδιοίκηση (Περιφέρειες, Νομαρχίες, Δήμοι), οι ΔΕΚΟ και άλλοι φορείς του Δημοσίου σύμφωνα με συγκεκριμένες διαδικασίες. Οι αγορές αυτές αφορούν σε αγαθά, έργα και υπηρεσίες που θεωρούνται απαραίτητα για την λειτουργία του δημοσίου τομέα. Προκειμένου να επιλεγεί το καταλληλότερο, από οικονομοτεχνική άποψη, προϊόν/υπηρεσία, το δημόσιο καλεί τους προμηθευτές μέσω διαγωνισμών, να υποβάλουν τις προσφορές τους.

Τρεις είναι οι βασικές αρχές που διέπουν τις κρατικές προμήθειες²:

Η Αρχή της Δημοσιότητας. Σύμφωνα με την αρχή αυτή, οι αγορές του Δημοσίου πρέπει να γίνονται γνωστές στους ενδιαφερομένους μέσω του εθνικού τύπου και της Επίσημης Εφημερίδας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ).

¹ Καραναστάσης Μ., 1999, «Προμήθειες-Εργασίες και Μεταφορές των Ο.Τ.Α.-Ν.Π.Δ.Δ.-Ιδρυμάτων αυτών κ.λ.π.», σελ.27, Παρ.1

² «Κρατικές Προμήθειες», Υπουργείο Ανάπτυξης, Γενική Γραμματεία Εμπορίου, σελ. 6-7

Η Αρχή της Διαφάνειας των Διαδικασιών. Η όλη διαδικασία της διακήρυξης, επιλογής του προμηθευτή και ανάθεσης μιας σύμβασης του Δημοσίου πρέπει να βασίζεται σε κανόνες οι οποίοι είναι γνωστοί εκ των προτέρων και ισχύουν συνολικά καθ' όλη τη διάρκεια του διαγωνισμού. Επίσης, οφείλουν να είναι κατανοητοί και να διακρίνονται για την σαφήνιά τους. Απαγορεύεται ρητά η αλλαγή των όρων του διαγωνισμού μετά την προκήρυξή του. Οι όροι του διαγωνισμού μπορούν να αλλάζουν μόνο κατόπιν της αποδοχής ενστάσεων/προσφυγών των διαγωνιζομένων.

Η Αρχή της Ίσης Μεταχείρισης. Οι όροι του διαγωνισμού δεν είναι δυνατό να αποκλείουν επιχειρήσεις άλλης χώρας ή κάποια κατηγορία επιχειρήσεων της ίδιας χώρας εισάγοντας πολιτική διακρίσεων.

Στην Ελλάδα, όπως και σε πολλές άλλες χώρες, οι κρατικές προμήθειες διενεργούνται από ένα κεντρικό όργανο. Αυτή η πολιτική επιτρέπει τη συνολική τους εποπτεία, εξοικονομώντας παράλληλα χρηματικούς πόρους, καθώς οι προμήθειες διενεργούνται σε μεγάλες ποσότητες (οικονομίες κλίμακας) από μια αρχή και με ενιαίους κανόνες διεξαγωγής.

Φορείς που πραγματοποιούν τις κρατικές προμήθειες στην Ελλάδα είναι:

Α) Η Γενική Γραμματεία Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης.

Υπεύθυνος φορέας για τις κρατικές προμήθειες των υλικών για την κεντρική Διοίκηση στην Ελλάδα είναι το Υπουργείο Ανάπτυξης και ειδικότερα η Γενική Διεύθυνση Κρατικών Προμηθειών της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου. Αυτή η Γενική Διεύθυνση διαθέτει τον απαραίτητο μηχανισμό για τη διενέργεια των κρατικών προμηθειών. Ωστόσο, δεν είναι υπεύθυνη για το σύνολο της διαδικασίας.

Στην πραγματοποίηση των δημοσίων προμηθειών διακρίνουμε τρεις φάσεις:

- Τη φάση της εκδήλωσης των αναγκών και του σχεδιασμού των προμηθειών σε ετήσια βάση.
- Τη φάση της διακήρυξης του διαγωνισμού, της εξεύρεσης της συμφερότερης προσφοράς και της σύναψης της σύμβασης και
- Τη φάση της εκτέλεσης της σύμβασης.

Η Γενική Γραμματεία Εμπορίου εμπλέκεται στη πρώτη και στη δεύτερη φάση.

Κατά την πρώτη φάση καλεί τους φορείς, οι οποίοι υποχρεούνται βάσει της ισχύουσας νομοθεσίας να καταγράψουν τις ανάγκες τους μέχρι 31/12 για το επόμενο έτος στη Διεύθυνση Κρατικών Προμηθειών, έτσι ώστε να συνταχθεί το Ενιαίο Πρόγραμμα Κρατικών Προμηθειών. Τα αιτήματα διαβιβάζονται στο Τμήμα Προγραμματισμού της Διεύθυνσης Πολιτικών Προμηθειών, το οποίο αφού τα εξετάσει τα εντάσσει στο Πρόγραμμα. Στη συνέχεια, προκηρύσσεται διαγωνισμός, συστήνονται επιτροπές διενέργειας και αξιολόγησης διαγωνισμών, υλοποιείται ο διαγωνισμός και υπογράφεται η σύμβαση. Η τρίτη φάση της εκτέλεσης της προμήθειας βεβαιώνεται από τις «Επιτροπές Παραλαβής». Οι Επιτροπές αυτές, κατά περίπτωση, είτε ορίζονται και εποπτεύονται από τη ΓΓ Εμπορίου μέσα από κατάλογο που της υποβάλλει ο εκάστοτε φορέας είτε τελούν υπό τον πλήρη έλεγχο του φορέα.

B) Άλλοι Φορείς

Υπάρχουν ορισμένοι φορείς οι οποίοι διενεργούν οι ίδιοι τις προμήθειές τους. Για το σκοπό αυτό διαθέτουν ειδικό Κανονισμό Προμηθειών, π.χ. το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας, οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ) και η ΔΕΗ.

Πέρα όμως από αυτές τις ειδικές περιπτώσεις, κάθε φορέας μπορεί, κάτω από ορισμένες προϋποθέσεις, να ζητήσει από την ΓΓ Εμπορίου εξουσιοδότηση, ώστε να

διενεργήσει αυτός τη δεύτερη και τρίτη φάση για τη σύναψη και εκτέλεση της σύμβασης, σύμφωνα με τον Κανονισμό Προμηθειών του Δημοσίου (Π.Δ. 394/96). Επίσης, είναι δυνατό να ανατεθεί στον φορέα η διενέργεια της τρίτης μόνον φάσης της προμήθειας (εκτέλεση της σύμβασης). Ως προς την εποπτεία των διαγωνισμών των υπό εξουσιοδότηση φορέων, η ΓΓ Εμπορίου, στο πλαίσιο των προσπαθειών της για ενιαίες διαδικασίες στις προμήθειες του Δημοσίου από όλους τους εμπλεκόμενους φορείς, ζητά συγκεκριμένα πληροφοριακά στοιχεία είτε πριν τον διαγωνισμό είτε πριν την υπογραφή της σύμβασης.

Ο Ν. 2286/1995 «Προμήθειες του Δημοσίου Τομέα και ρυθμίσεις συναφών θεμάτων» (ΦΕΚ 19/Α/1-2-95) εξαίρεσε τις προμήθειες εργαστηριακού εξοπλισμού, επιστημονικών ειδών, υλικών και συγγραμμάτων που προορίζονται για εκπαιδευτικούς σκοπούς ή για επιστημονικά πειράματα και έρευνες των Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων από το Ενιαίο Πρόγραμμα Κρατικών Προμηθειών. Σύμφωνα με την παράγραφο 6, οι προμήθειες των εξαιρουμένων από τον παρόντα νόμο φορέων εκτελούνται από τους αρμόδιους κατά περίπτωση φορείς, επιφυλασσομένων των κοινοτικών διατάξεων, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις ή τις θεσπιζόμενες προς τούτο ειδικές διατάξεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: Η ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΩΝ ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ ΣΕ ΑΝΩΤΑΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ

1.1. Εισαγωγή

Οι προμήθειες υλικών/υπηρεσιών ενός Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.), Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου, διενεργούνται από το Τμήμα Προμηθειών της Διεύθυνσης Οικονομικών. Η Διεύθυνση αυτή αναλαμβάνει εξ'ολοκλήρου την υποστήριξη και ολοκλήρωση της αγοραστικής διαδικασίας μέχρι την προμήθεια του υλικού/υπηρεσίας και τελικά την πληρωμή του προμηθευτή. Η δαπάνη αγοράς αυτών των υλικών/υπηρεσιών βαρύνουν τον προϋπολογισμό του εκάστοτε Α.Ε.Ι. Υπάρχουν όμως και περιπτώσεις όπου το Α.Ε.Ι. απορροφά κονδύλια και από άλλους φορείς (π.χ. Ευρωπαϊκή Ένωση, Πρόγραμμα Ε.Τ.Π.Α., Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων). Αρμόδιο διοικητικό όργανο για την έγκριση της διενέργειας καθώς και της κατακύρωσης του διαγωνισμού είναι το Πρυτανικό Συμβούλιο του Α.Ε.Ι. Η διαδικασία των δημοσίων προμηθειών όπως αυτή εκτελείται και υλοποιείται σε ένα Α.Ε.Ι. αναλύεται παρακάτω.

1.2. Οι Συμμετέχοντες

Δύο είναι οι βασικοί συμμετέχοντες σε μια διαδικασία δημοσίων προμηθειών: α) η αναθέτουσα αρχή ή δημόσιος φορέας και β) ο προσφέρων ή προμηθευτής. Δεδομένου ότι οι δημόσιες προμήθειες αποτελούν κατά βάση μια εμπορική συναλλαγή, στη διαδικασία εμπλέκονται και τρίτοι όπως χρεοπιστωτικά ιδρύματα-τράπεζες, Εθνικό Ραδιοτηλεοπτικό Συμβούλιο, κ.ά.

Εμπλεκόμενοι σε μία διαδικασία προμήθειας δημοσίου που αναφέρεται σε προϊόντα/υπηρεσίες, έργα θεωρούνται:³

A) Η Αναθέτουσα Αρχή (Δημόσιος Φορέας): Θεωρείται, στην περίπτωση που αναλούμε, το Ανώτατο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα, Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα. Η εκπροσώπηση του Α.Ε.Ι. γίνεται μέσω επιτροπών που ορίζονται από τη Σύγκλητο. Οι επιτροπές που ορίζονται είναι η επιτροπή διενέργειας και αξιολόγησης του διαγωνισμού και η επιτροπή παραλαβής των υλικών ή βεβαίωσης εκτέλεσης των εργασιών. Οι επιτροπές αυτές συντάσσουν και τα πρακτικά ή πρωτόκολλα σχετικά με την αντίστοιχη διαδικασία.

B) Ο Προσφέρων (Προμηθευτής): Θεωρείται ο προμηθευτής, ο εργολήπτης ή ο παρέχων υπηρεσίες που υποβάλει προσφορά. Οι υποψήφιοι προμηθευτές του Δημοσίου μπορεί να είναι: φυσικά ή νομικά πρόσωπα, συνεταιρισμοί, ενώσεις προμηθευτών και κοινοπραξίες προμηθευτών. Ειδικά για τις ελληνικές Α.Ε., όταν αυτές συμμετέχουν σε διαγωνισμούς αξίας άνω του ενός δις δρχ., προβλέπεται η υποχρέωση κατάθεσης μαζί με την προσφορά πίνακα ονομαστικοποίησης των μετοχών τους και σχετικής βεβαίωσης από την αρμόδια Νομαρχία ή τη ΓΓ Εμπορίου (Π.Δ. 82/96, άρθρο 1 και Ν. 2328/95, άρθρο 15).

1.3. Το Νομικό Πλαίσιο

Η ισχύουσα νομοθεσία, όπως αυτή εμπλουτίζεται και εναρμονίζεται στις Οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθορίζει στην ουσία και την πολιτική που ακολουθείται στις διαδικασίες των δημοσίων προμηθειών. Στόχος αυτής της πολιτικής

³ Αρβανίτης Αθανάσιος, Διπλωματική Εργασία «Ολοκληρωμένο περιβάλλον Ηλεκτρονικού Εμπορίου για την αυτοματοποίηση της διαδικασίας των Προμηθειών», Κεφ. 1, σελ. 9.

είναι αφενός η βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών του δημοσίου προς το πολίτη και αφετέρου μια ισότιμη αντιμετώπιση των προμηθευτών στα πλαίσια του ελεύθερου ανταγωνισμού και της διαφάνειας των διαδικασιών αξιολόγησης. Για το σκοπό αυτό το ισχύον νομικό πλαίσιο ορίζει σαφώς τις διαδικασίες υλοποίησης των προμηθειών καθώς και τη ροή της πληροφορίας. Στη συνέχεια αναφέρονται, ανά περίπτωση προμήθειας, οι νόμοι που υποχρεούται να ακολουθεί το συγκεκριμένο Α.Ε.Ι. που εξετάζουμε.

Οι προμήθειες **υλικών/υπηρεσιών** υλοποιούνται βάσει των παρακάτω διατάξεων:

1. του άρθρου 4, παρ. 6 του Ν.Δ. 4578/66 περί «Κυρώσεως πράξεων Υπουργικού Συμβουλίου και άλλων τινών διατάξεων» (ΦΕΚ Α'234)
2. του Π.Δ. 377/89 (ΦΕΚ 166|Α|89) “Μετονομασία ΑΣΟΕΕ, ΠΑΣΠΕ, ΑΒΣΠ και ΑΓΣΑ”,
3. του Ν. 2083|21-9-92 “Εκσυγχρονισμός της Ανώτατης Εκπαίδευσης”,
4. του άρθρου 24 του Ν. 2198|94 (ΦΕΚ 43|Α|22-3-94) σχετικά με την παρακράτηση φόρου εισοδήματος,
5. του Ν. 2286|95 “Προμήθειες του δημοσίου τομέα και ρυθμίσεις συναφών θεμάτων” (ΦΕΚ 19Α'),
6. του Ν. 2362|95 περί “Δημοσίου Λογιστικού ελέγχου των δαπανών του Κράτους και άλλες διατάξεις”,
7. του Π.Δ. 370|95 (ΦΕΚ 199|Α|95) όπως τροποποιήθηκε από το Π.Δ. 105/2000 (ΦΕΚ 100/Α/17-3-2000) “Προσαρμογή της Ελληνικής Νομοθεσίας περί προμηθειών του Δημοσίου Τομέα προς το Κοινοτικό Δίκαιο και ειδικότερα προς τις διατάξεις του άρθρου 2 της οδηγίας

- 97/52/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Οκτωβρίου 1997”,
8. του Π.Δ. 394/96 (ΦΕΚ 266|Α|4-12-96) “Κανονισμός Προμηθειών Δημοσίου” (Κ.Π.Δ.),
 9. του Ν. 2522/97 περί “Δικαστικής προστασίας κατά το στάδιο που προηγείται της σύναψης συμβάσεων δημόσιων έργων, κρατικών προμηθειών και υπηρεσιών σύμφωνα με την οδηγία 89/665 Ε.Ο.Κ.”
 10. του Ν. 2648/1998 «Ρυθμίσεις δασμολογικού και φορολογικού περιεχομένου, τροποποίηση του Κώδικα Φορολογικής Δικονομίας και άλλες διατάξεις»,
 11. του Π.Δ. 346/98 (ΦΕΚ 230/Α/12-10-1998) όπως τροποποιήθηκε από το Π.Δ. 18/2000 (ΦΕΚ 15/Α/3-2-2000) “Προσαρμογή της Ελληνικής Νομοθεσίας για τις δημόσιες συμβάσεις υπηρεσιών προς τις διατάξεις της Οδηγίας 92/50 Ε.Ο.Κ. της 18ης Ιουλίου 1992 και της Οδηγίας 97/52/ΕΟΚ της 13ης Οκτωβρίου 1997”,
 12. του Ν. 2741/1999 (ΦΕΚ 199/28-9-99) και
 13. του Ν. 3021/2002 «Περιορισμοί στη σύναψη δημοσίων συμβάσεων με πρόσωπα που δραστηριοποιούνται ή συμμετέχουν σε επιχειρήσεις μέσω ενημέρωσης και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 143 Α’/19-6-2002).

Οι **μισθώσεις/εκμισθώσεις** εμπίπτουν στις διατάξεις των παρακάτω νόμων:

1. του Π.Δ. 715/1979 «Περί τρόπου ενεργείας των υπό των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.), μισθώσεων και εκμισθώσεων εν γένει, αγορών ή εκποιήσεων ακινήτων, εκποιήσεων κινητών πραγμάτων»,

2. του Π.Δ. 34/1995 «Κωδικοποίηση διατάξεων νόμων περί εμπορικών μισθώσεων».

1.4 Κατηγορίες Διαδικασιών Προμηθειών

Η ισχύουσα νομοθεσία, όπως αυτή έχει εναρμονιστεί στις Οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθορίζει τρεις βασικές διαδικασίες προμηθειών: α) τον ανοικτό διαγωνισμό, β) τον κλειστό διαγωνισμό και γ) τη διαδικασία με διαπραγματεύσεις. Οι τρεις παραπάνω διαδικασίες αφορούν προμήθειες υλικών/υπηρεσιών δαπάνης άνω των 45.000 ΕΥΡΩ (το όριο αυτό καθορίζεται με Υπουργική Απόφαση) .

- ✓ Ανοικτός Διαγωνισμός: Είναι εκείνος στα πλαίσια του οποίου όλοι οι ενδιαφερόμενοι προμηθευτές μπορούν να υποβάλλουν προσφορές, ύστερα από δημοσίευση περίληψης της διακήρυξης στον τύπο. Με τη διαδικασία του ανοιχτού διαγωνισμού πραγματοποιείται περίπου το 75% των κρατικών προμηθειών της χώρας μας. Η διαδικασία αυτή εξασφαλίζει τη μεγαλύτερη δυνατή συμμετοχή των υποψηφίων προμηθευτών.
- ✓ Κλειστός Διαγωνισμός: Η διαδικασία εξελίσσεται σε δύο φάσεις. Καταρχήν ο αναθέτων φορέας δημοσιεύει πρόσκληση ενδιαφέροντος, η οποία είναι μια πολύ γενική διακήρυξη. Οι ενδιαφερόμενοι υποβάλλουν αιτήσεις συμμετοχής μαζί με έναν 'φάκελο ικανότητας' που περιγράφει το προφίλ της εταιρείας. Όσοι επιλέγονται με βάση τα κριτήρια ικανότητας, λαμβάνουν γνώση της πλήρους διακήρυξης και καλούνται να υποβάλλουν πλήρη προσφορά. Ο αριθμός των προμηθευτών δεν πρέπει να είναι μικρότερος από πέντε και μεγαλύτερος από είκοσι.
- ✓ Διαδικασία με Διαπραγματεύσεις: Σε εξαιρετικές περιπτώσεις επιτρέπεται στους αναθέτοντες φορείς η απευθείας διαπραγμάτευση με τους προμηθευτές της επιλογής

τους, με ή χωρίς προηγούμενη δημοσίευση της διακήρυξης. Η διαδικασία αυτή ακολουθείται μόνο σε περιπτώσεις που προβλέπονται από το νόμο (Π.Δ. 370/95, άρθρο 10), όπως π.χ. για επείγουσες ανάγκες, για συμπληρωματικές προμήθειες από ήδη επιλεγμένο προμηθευτή κ.τ.λ.

Για προμήθειες χαμηλότερου ύψους δεν δικαιολογείται η διενέργεια διαγωνισμών αλλά αντιμετωπίζονται ως ακολούθως:

- Για προμήθειες υλικών/υπηρεσιών δαπάνης μέχρι 2.500 ΕΥΡΩ

Το Τμήμα προμηθειών κάνει έρευνα αγοράς, συλλέγει τρεις προσφορές προκειμένου να υπάρξει ανταγωνισμός τιμής, προτείνει προς το Πρυτανικό Συμβούλιο την κατακύρωση της προμήθειας στον μειοδότη και γίνεται η προμήθεια, εφόσον εγκριθεί η πρόταση, χωρίς τη σύναψη σύμβασης.

- Για προμήθειες υλικών/υπηρεσιών δαπάνης από 2.501 ΕΥΡΩ μέχρι 15.000 ΕΥΡΩ

Ακολουθείται η παραπάνω διαδικασία με τη διαφορά ότι υπογράφεται σύμβαση.

- Για προμήθειες υλικών/υπηρεσιών δαπάνης από 15.001 ΕΥΡΩ μέχρι 45.000 ΕΥΡΩ προκηρύσσεται πρόχειρος διαγωνισμός

Το Τμήμα Προμηθειών συντάσσει διακήρυξη για το υπό προμήθεια υλικό/υπηρεσία, τη διαβιβάζει για έγκριση στο Πρυτανικό Συμβούλιο, δημοσιεύει περίληψη της διακήρυξης στον ημερήσιο τύπο (δεν προβλέπεται από τις διατάξεις του νόμου αλλά δημοσιεύεται για μεγαλύτερη προσέλευση προμηθευτών) και υλοποιεί το διαγωνισμό με τις αρμόδιες τριμελείς επιτροπές διενέργειας, αξιολόγησης και παραλαβής. Το κριτήριο κατακύρωσης σε αυτούς τους διαγωνισμούς είναι, συνήθως, η χαμηλότερη

τιμή, δηλαδή επιλέγεται εκείνος ο προμηθευτής που είναι μειοδότης. Η διαφορά από τις βασικές κατηγορίες προμηθειών είναι ότι τα όρια δημοσίευσης στον τύπο δεν υφίστανται και υλοποιείται σε μια φάση (ανοίγονται την ίδια ημέρα τεχνικές και οικονομικές προσφορές). Η διαδικασία αυτή είναι αισθητά συντομότερη από τις βασικές κατηγορίες διαδικασιών.

1.5 Κριτήρια Ανάθεσης Προμηθειών

Τα κριτήρια για την τελική επιλογή του προμηθευτή και την κατακύρωση της προμήθειας μπορεί να είναι είτε η χαμηλότερη τιμή είτε η συμφερότερη προσφορά. Στη διακήρυξη ή στην πρόσκληση για υποβολή προσφορών, καθορίζεται υποχρεωτικά αν η κατακύρωση θα γίνει με βάση τη χαμηλότερη τιμή ή με βάση την συμφερότερη προσφορά.

- Χαμηλότερη Τιμή: Όταν κριτήριο αξιολόγησης για την προμήθεια υλικού/υπηρεσίας είναι η χαμηλότερη τιμή, είτε αφορά ανοικτό ή πρόχειρο διαγωνισμό, επιλέγεται εκείνος ο προμηθευτής που είναι μειοδότης, εφόσον η τεχνική του προσφορά πληροί τις τεχνικές προδιαγραφές που ορίζει η διακήρυξη.
- Συμφερότερη Προσφορά: Για την αξιολόγηση μιας προσφοράς ως συμφερότερης λαμβάνονται υπόψη κυρίως τα παρακάτω κριτήρια: α) η τιμή, β) ο χρόνος παραδόσεως των προϊόντων, γ) η ποιότητά τους με βάση τις τεχνικές προδιαγραφές της διακήρυξης, δ) η τεχνική αξία και η αποδοτικότητά τους με βάση τις τεχνικές προδιαγραφές της διακήρυξης, ε) το κόστος εγκατάστασης και λειτουργίας, στ) η παρεχόμενη εγγύηση καλής λειτουργίας, ζ) η εξυπηρέτηση μετά την πώληση και η τεχνική βοήθεια εκ μέρους του προμηθευτή, η) τα

λειτουργικά και αισθητικά χαρακτηριστικά του προϊόντος, θ) η σχέση κόστους αποδοτικότητας ή και άλλα στοιχεία, ανάλογα με τη φύση των υπό προμήθεια προϊόντων ή και των ιδιαίτερων αναγκών της αναθέτουσας αρχής, ι) οι όροι πληρωμής. Η κατακύρωση βασίζεται σε σειρά κριτηρίων ποιοτικής επιλογής, τα οποία κατατάσσονται σε δύο ομάδες, στην ‘Ομάδα Α’ «Τεχνικών Προδιαγραφών και Ποιότητας» και στην ‘Ομάδα Β’ «Τεχνική Υποστήριξη». Στην ομάδα Α ανήκουν τα κριτήρια: συμφωνία του προσφερόμενου υλικού με τις τεχνικές προδιαγραφές της διακήρυξης, λειτουργικότητα και αποδοτικότητα, καταλληλότητα του υλικού για την εξυπηρέτηση του σκοπού, ομοιογένεια του υλικού προς άλλο ήδη υπάρχον. Στην ομάδα Β εντάσσονται η εγγύηση καλής λειτουργίας ή διατήρησης, η εξυπηρέτηση μετά την πώληση και η εξασφάλιση ανταλλακτικών και η ιδιαίτερη ικανότητα, πείρα, εκπαίδευση και εξοπλισμός του προμηθευτή. Τα κριτήρια αυτά μπορεί να αποδίδονται, κατά περίπτωση, είτε γενικά όπως παραπάνω, είτε αναλυτικά σε επί μέρους ουσιώδη χαρακτηριστικά του υπό προμήθεια είδους (π.χ. για τα οχήματα: ισχύς κινητήρα, ροπή στρέψης, διαστάσεις, χωρητικότητα κ.λ.π.). Σε κάθε κριτήριο αντιστοιχεί ένας συντελεστής βαρύτητας. Το σύνολο των συντελεστών βαρύτητας της Ομάδας Α κυμαίνεται από 70% έως 80%, ενώ της Ομάδας Β από 30% έως 20% αντίστοιχα. Η βαθμολογία που μπορεί να λάβει μια εταιρεία για κάθε κριτήριο μπορεί να είναι από 80 έως 120.

Πίνακας 1:Κριτήρια Αξιολόγησης Σύμφωνα με τη Συμφερότερη Προσφορά

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ			
	ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ	ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΒΑΡΥΤΗΤΑΣ*	ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ
	Α ΟΜΑΔΑ		
1.	Συμφωνία με τεχνικές προδιαγραφές		80-120
2.	Ποιότητα – αποδοτικότητα		80-120
3.	Λειτουργικά χαρακτηριστικά		80-120
4.	Κάθε άλλο στοιχείο ανάλογα με την φύση των υπό προμήθεια υλικών ή των ιδιαίτερων αναγκών του φορέα		80-120
	ΣΥΝΟΛΟ Α ΟΜΑΔΑΣ	70% έως 80%	
	Β ΟΜΑΔΑ		
1.	Χρόνος παράδοσης		80-120
2.	Εγγύηση καλής λειτουργίας		80-120
3.	Τεχνική υποστήριξη		80-120
4.	Κάθε άλλο στοιχείο ανάλογα με την φύση των υπό προμήθεια υλικών ή των ιδιαίτερων αναγκών του φορέα		80-120
	ΣΥΝΟΛΟ Β ΟΜΑΔΑΣ	30% έως 20%	
	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ	100%	

* Οι επιμέρους συντελεστές βαρύτητας καθορίζονται από τη διακήρυξη ανάλογα με τη φύση του υπό προμήθεια υλικού/υπηρεσίας έτσι ώστε το άθροισμά τους για κάθε ομάδα να ισούται με τον καθορισθέντα συντελεστή βαρύτητας της ομάδας.

Κάθε ένα από τα παραπάνω κριτήρια με τον αντίστοιχο συντελεστή βαρύτητάς του πολλαπλασιάζεται με την βαθμολογία που έλαβε κάθε διαγωνιζόμενος για το αντίστοιχο κριτήριο. Έτσι προκύπτει μια νέα σταθμισμένη βαθμολογία. Το σύνολο των επιμέρους σταθμισμένων βαθμολογιών αποτελεί τη συνολική βαθμολογία της κάθε εταιρείας. Τελικά, επιλέγεται η προσφορά της εταιρείας με τη χαμηλότερη «ανηγμένη τιμή σύγκρισης» (λ), η οποία προκύπτει από τον παρακάτω τύπο:

$$\lambda = \text{Συνολική τιμή} / \text{Συνολική Βαθμολογία}$$

1.6 Διακηρύξεις Διαγωνισμών

Ο δημόσιος τομέας, στην περίπτωση μας το Ανώτατο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα, γνωστοποιεί την ανάγκη του για προμήθεια υλικών/προμηθειών μέσω των Διακηρύξεων. Οι όροι της διακήρυξης πρέπει να είναι σαφείς και πλήρεις. Συχνά η διακήρυξη είναι μονοσέλιδη ή δισέλιδη, αλλά συνοδεύεται από εκτενή παραρτήματα. Από το ίδιο το «σώμα» της διακήρυξης πρέπει να προκύπτουν, μεταξύ άλλων, τα εξής (π.δ. 394/96, άρθρο 2): το είδος του διαγωνισμού (ανοικτός ή κλειστός) και το κριτήριο ανάθεσης (χαμηλότερη τιμή ή οικονομοτεχνικά συμφερότερη προσφορά), το είδος του προς προμήθεια αγαθού, ο χρόνος και ο τόπος παράδοσής του, το νόμισμα της προσφερόμενης τιμής, η αρμόδια επιτροπή διενέργειας και αξιολόγησης του διαγωνισμού, τα στοιχεία της υπηρεσίας που διενεργεί το διαγωνισμό, οι ημερομηνίες δημοσίευσης της περίληψης στον ημερήσιο οικονομικό τύπο, στο ΦΕΚ και στην Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και η ημερομηνία διενέργειας του διαγωνισμού.

Στα παραρτήματα ορίζονται λεπτομερώς τα δικαιολογητικά συμμετοχής και ο τρόπος υποβολής τους, οι διαδικασίες ανοίγματος και αξιολόγησης των προσφορών, τα

τεχνικά χαρακτηριστικά και οι προδιαγραφές του προς προμήθεια αγαθού, ο τρόπος και χρόνος παράδοσης και πληρωμής και άλλα ουσιώδη στοιχεία της προμήθειας.

1.6.1. Τεχνικές Προδιαγραφές

Οι τεχνικές προδιαγραφές των υπό προμήθεια υλικών/υπηρεσιών αποτελούν αναπόσπαστο κομμάτι των διακηρύξεων. Αν το υπό προμήθεια υλικό/υπηρεσία δεν περιγραφεί σωστά, τότε μπορεί να οδηγηθούμε στην προμήθεια μη επιθυμητών υλικών/υπηρεσιών ή να υποβληθούν ενστάσεις από τους ενδιαφερομένους προμηθευτές. Κατά τη σύνταξη των τεχνικών προδιαγραφών θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη τα ακόλουθα:

Τεχνικές προδιαγραφές είναι οι τεχνικές απαιτήσεις που καθορίζουν τα απαιτούμενα χαρακτηριστικά του υλικού, προκειμένου αυτό να προσδιορισθεί αντικειμενικά έτσι ώστε να ανταποκρίνεται στη χρήση για την οποία προορίζεται από το φορέα. Οι τεχνικές αυτές απαιτήσεις πρέπει να περιλαμβάνουν τα επίπεδα ποιότητας ή απόδοσης, την ασφάλεια, τις διαστάσεις καθώς και τις απαιτήσεις που ισχύουν για το υλικό όσον αφορά την ποιότητα, την ορολογία, τις δοκιμές και μεθόδους δοκιμών, τη συσκευασία, τη σήμανση.⁴

Οι τεχνικές προδιαγραφές πρέπει να διατυπώνονται, παραπέμποντας στα εθνικά πρότυπα που αποτελούν μεταφορά ευρωπαϊκών προτύπων, στις ευρωπαϊκές τεχνικές εγκρίσεις, στις κοινές τεχνικές προδιαγραφές, στα διεθνή πρότυπα, ή όταν αυτά δεν υπάρχουν, στα εθνικά πρότυπα ή στις εθνικές τεχνικές εγκρίσεις, ή σε οποιοδήποτε άλλο τεχνικό πλαίσιο αναφοράς που έχει εκπονηθεί από τους ευρωπαϊκούς οργανισμούς τυποποίησης, εφόσον η παραπομπή συνοδεύεται από τη μνεία «ή ισοδύναμο».

⁴ Προεδρικό Διάταγμα 394/96, «Κανονισμός Προμηθειών Δημοσίου», ΦΕΚ 266/τ. Α'/4-12-1996

Οι τεχνικές προδιαγραφές μπορούν να διατυπώνονται ως προς τις επιδόσεις ή τις λειτουργικές απαιτήσεις. Οι τεχνικές προδιαγραφές πρέπει να είναι σαφώς διατυπωμένες και πλήρως κατανοητές από όλους τους ενδιαφερομένους.

Οι τεχνικές προδιαγραφές των υπό προμήθεια υλικών περιλαμβάνουν όλα εκείνα τα τεχνικά χαρακτηριστικά ώστε τα υλικά αυτά να εκπληρώνουν το σκοπό για τον οποίο προορίζονται και περιγράφονται έτσι ώστε να εξασφαλίζεται η μεγαλύτερη δυνατή ευρύτητα συμμετοχής στον διαγωνισμό.

Δεν επιτρέπεται η αναγραφή όρων στις τεχνικές προδιαγραφές και στις διακηρύξεις που να προσδιορίζουν προϊόντα ορισμένης κατασκευής ή προέλευσης ή μεθόδους επεξεργασίας, οι οποίες έχουν ως αποτέλεσμα να ευνοούν ορισμένες επιχειρήσεις ή προϊόντα.

Ειδικότερα, οι τεχνικές προδιαγραφές απαγορεύεται να αναφέρονται σε εμπορικά σήματα, διπλώματα ευρεσιτεχνίας, τύπους ορισμένης προέλευσης ή παραγωγής. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, εφ' όσον δεν είναι δυνατό να περιγραφεί ένα είδος με τεχνικές προδιαγραφές σαφείς και πλήρως κατανοητές, η μνεία των ανωτέρω στοιχείων είναι επιτρεπτή, αλλά υποχρεωτικά συνοδεύεται από τις λέξεις «ή αντίστοιχο».⁵

1.7 Ο Προμηθευτικός Κύκλος

Ο κύκλος των δημοσίων προμηθειών περιλαμβάνει τρία βασικά στάδια: α) το στάδιο ανακοίνωσης και διενέργειας των διαγωνισμών, β) το στάδιο σύναψης συμβάσεων και γ) το στάδιο των (εμπορικών) συναλλαγών.

⁵ www.simap.com

1.7.1. Στάδιο Ανακοίνωσης και Διενέργειας των Διαγωνισμών

Το στάδιο ανακοίνωσης και διενέργειας των διαγωνισμών περιλαμβάνει τρεις βασικές φάσεις: α) την ανακοίνωση του διαγωνισμού, β) την υποβολή των προσφορών και γ) την επιλογή του προμηθευτή.

Ανακοίνωση Διαγωνισμών

Το στάδιο αυτό αναφέρεται στην δημοσιοποίηση της επιθυμίας για προμήθεια αγαθών, υπηρεσιών ή εργασιών. Για να εξασφαλισθεί η δημοσιοποίηση της ανακοίνωσης, το Α.Ε.Ι. (αναθέτουσα αρχή) πρέπει να την αποστείλει για δημοσίευση.

Η δημοσίευση των διαγωνισμών αποσκοπεί στην προσέλκυση του μεγαλύτερου δυνατού αριθμού προμηθευτών και στην εξασφάλιση διαφάνειας στις συναλλαγές του Δημοσίου. Προκειμένου να επιτευχθεί ο βασικός αυτός στόχος, τηρούνται κάποιες προθεσμίες από την ημέρα δημοσίευσης μέχρι την ημέρα υποβολής των προσφορών, ώστε να δίνεται η ευκαιρία στους προμηθευτές να ετοιμάζουν τις προσφορές τους. Οι προβλεπόμενες προθεσμίες έχουν ως ακολούθως:

Οι ανοιχτοί διαγωνισμοί δεν μπορούν να πραγματοποιηθούν αν δεν περάσει προθεσμία 52 ημερών από την αποστολή της περίληψης διακήρυξης στην Ε.Ε. Η προθεσμία αυτή μπορεί να συντμηθεί, σε περίπτωση επείγοντος, σε 22 ημέρες. Για διαγωνισμούς που, λόγω χαμηλού ύψους, δεν υπόκεινται σε δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Ε.Ε., η προθεσμία είναι 30ήμερη- συντμούμενη σε 15ήμερη, σε περίπτωση κατεπείγοντος-από τη δημοσίευση στον ελληνικό τύπο ή στο ΦΕΚ (για την έναρξη της προθεσμίας λαμβάνεται υπόψη η δημοσίευση με τη μεταγενέστερη ημερομηνία).

Οι κλειστοί διαγωνισμοί έχουν διαφορετικές προθεσμίες για κάθε μια από τις δύο φάσεις τους: από την ημέρα δημοσίευσης της πρόσκλησης ενδιαφέροντος ως την ημέρα υποβολής των αιτήσεων συμμετοχής πρέπει να μεσολαβούν τουλάχιστον 37

ημέρες- συντιμούμενες σε 15, σε περίπτωση επείγοντος- από την αποστολή της ανακοίνωσης στην Ε.Ε. Για διαγωνισμούς που δεν υπόκεινται σε δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Ε.Ε., η προθεσμία είναι 20 ημέρες – συντιμούμενες σε 10- από την δημοσίευση στον ελληνικό τύπο. Από την ημέρα κοινοποίησης της πλήρους διακήρυξης στους επιλεγέντες και της πρόσκλησης για υποβολή προσφοράς μέχρι την υποβολή αυτής, πρέπει να μεσολαβούν 40 ή 20 ημέρες, ανάλογα με το ύψος της προμήθειας. Οι προθεσμίες αυτές μπορούν να συντημηθούν σε 10 ημέρες, σε περίπτωση επείγοντος.

Οι διαδικασίες με διαπραγμάτευση υπόκεινται στις ίδιες προθεσμίες, όπως και οι κλειστοί διαγωνισμοί.

Η διενέργεια συνοπτικού (πρόχειρου) διαγωνισμού και η απευθείας ανάθεση δεν υπόκεινται σε προθεσμίες καθώς, εξ ορισμού, αποσκοπούν στην κάλυψη επειγουσών αναγκών.

Κάθε ένας διαγωνισμός δημοσιεύεται ως εξής:

Σε **εθνικό επίπεδο** προβλέπονται τα εξής μέτρα δημοσιότητας (Π.Δ. 394/96, άρθρο 4):

- δημοσίευση περίληψης των ουσιωδών στοιχείων της διακήρυξης στο ΦΕΚ, τεύχος Διακηρύξεων
- δημοσίευση περίληψης των ουσιωδών στοιχείων της διακήρυξης σε δύο τουλάχιστον ημερήσιες οικονομικές εφημερίδες και σε μία τοπική εφημερίδα,
- ανάρτηση της περίληψης σε εμφανές σημείο της υπηρεσίας που διενεργεί τον διαγωνισμό
- αποστολή της διακήρυξης στα Επιμελητήρια και στον ΕΟΜΜΕΧ.

Σε κοινοτικό επίπεδο

- Στην Επίσημη Εφημερίδα της Ε.Ε., καθώς και στην κοινοτική βάση δεδομένων TED, δημοσιεύεται περίληψη όλων των διαγωνισμών που αφορούν σε προμήθεια αξίας πάνω ένα όριο, το οποίο προσαρμόζεται ανάλογα με τις διεθνείς συμφωνίες που υπογράφει η Ε.Ε. στο χώρο των προμηθειών του Δημοσίου. Οι αναθέτοντες φορείς είναι υποχρεωμένοι να συντάσσουν τις σχετικές ανακοινώσεις σύμφωνα με τα παραρτήματα της κοινοτικής οδηγίας και δεν μπορούν να προχωρήσουν σε δημοσίευση στον ελληνικό τύπο πριν την αποστολή της ανακοίνωσης προς την Ε.Ε.

Υποβολή Προσφορών

Σε αυτή τη φάση, οι ενδιαφερόμενοι προμηθευτές υποβάλλουν τις προσφορές τους την ημέρα και ώρα διενέργειας του διαγωνισμού όπως αυτή προβλέπεται από τη σχετική διακήρυξη. Η αρμόδια Επιτροπή Διενέργειας και αξιολόγησης των προσφορών παραλαμβάνει τις προσφορές. Ο φάκελος κάθε προσφοράς περιλαμβάνει τα δικαιολογητικά συμμετοχής, το φάκελο της τεχνικής προσφοράς και το φάκελο της οικονομικής προσφοράς. Η επιτροπή διενέργειας του διαγωνισμού ελέγχει τα δικαιολογητικά, αποσφραγίζει το φάκελο της τεχνικής προσφοράς και τοποθετεί τους φακέλους όλων των οικονομικών προσφορών που κατατέθηκαν σε ένα νέο φάκελο για να αποσφραγισθεί όταν ολοκληρωθεί η φάση της τεχνικής αξιολόγησης των υποψηφίων προμηθευτών. Στη συνέχεια υπογράφει και σφραγίζει όλα τα έγγραφα που κατατέθηκαν μαζί με την προσφορά. Μεγάλη σημασία θα πρέπει να δοθεί στα δικαιολογητικά συμμετοχής που απαιτούνται από τη διακήρυξη, διότι τυχόν έλλειψη κάποιου εγγράφου μπορεί να αποτελέσει λόγο απόρριψης της προσφοράς. Τα δικαιολογητικά αυτά απαριθμούνται στο άρθρο 6 του Π.Δ. 394/96 και – για

διαγωνισμούς που υπάγονται στο κοινοτικό δίκαιο – στο άρθρο 14 του Π.Δ. 370/95.

Ενδεικτικά δικαιολογητικά συμμετοχής σε ανοικτούς διαγωνισμούς :

1. Εγγυητική επιστολή συμμετοχής ποσού ΕΥΡΩ-Λήξης (όπως ορίζεται στη διακήρυξη).
2. Απόσπασμα ποινικού μητρώου, έκδοσης τελευταίου τριμήνου.
3. Πιστοποιητικό αρμόδιας δικαστικής-διοικητικής αρχής μητρώου, έκδοσης τελευταίου εξαμήνου, από το οποίο να προκύπτει ότι δεν τελούν υπό πτώχευση, εκκαθάριση, αναγκαστική διαχείριση, πτωχευτικό συμβιβασμό ή άλλη ανάλογη κατάσταση και επίσης ότι δεν τελούν υπό διαδικασία κήρυξης σε πτώχευση ή έκδοσης απόφασης αναγκαστικής εκκαθάρισης ή αναγκαστικής διαχείρισης ή πτωχευτικού συμβιβασμού ή υπό άλλη ανάλογη διαδικασία. Τα πιστοποιητικά αυτά εκδίδονται από τα παρακάτω τμήματα:
 - Τμ. Πτωχέυσεων (Πιστ. Πτώχευσης).
 - Τμ. Εκούσιας Μονομελούς (Πιστ. Αναγκαστικής Διαχείρισης).
 - Τμ. Ασφαλιστικών Μέτρων (Πιστ. Αναγκαστικής Διαχείρισης).
 - Τμ. Ειδικών Διαδικασιών/Πινάκια Πτώχευσης.(Πιστ. Διαδικασίας Κήρυξης Πτώχευσης).
 - Για Α.Ε. εκδίδεται πιστοποιητικό εκκαθάρισης από τη Νομαρχία στην οποία ανήκει η επιχείρηση.
4. Φορολογική ενημερότητα ισχύουσα κατά την ημερομηνία διενέργειας του διαγωνισμού.
5. Ασφαλιστική ενημερότητα ισχύουσα κατά την ημερομηνία διενέργειας του διαγωνισμού.
6. Πιστοποιητικού του οικείου Επιμελητηρίου.
7. Δήλωση ότι δεν υπάρχουν τυχόν νομικοί περιορισμοί λειτουργίας της εταιρείας.

8. Δήλωση ότι δεν έχει αποκλεισθεί η συμμετοχή της εταιρείας σε διαγωνισμούς (δεν έχει κηρυχθεί έκπτωτος ο προμηθευτής).
9. Δήλωση ότι δεν έχει υποπέσει η εταιρεία σε σοβαρό παράπτωμα κατά την άσκηση της επαγγελματικής της δραστηριότητας.
10. Δήλωση ότι η εταιρεία έχει εκπληρώσει τόσο τις συμβατικές της υποχρεώσεις όσο και τις υποχρεώσεις της εν γένει προς το Δημόσιο.
11. Δήλωση ότι δεν έχουν κάνει ψευδείς ή ανακριβείς δηλώσεις κατά την παροχή πληροφοριών που τους ζητούνται από την εταιρεία.
12. Αντίγραφο ή απόσπασμα του ισολογισμού της επιχείρησης 3 ετών.
13. Δήλωση συνολικού ύψους κύκλου εργασιών.
14. Σύντομη περιγραφή συναφών έργων 3 ετών και των αποδεκτών τους.
15. Τεχνικός εξοπλισμός και προσωπικό που διαθέτει η εταιρεία.
16. Κατάστασης προσωπικού θεωρημένη από την Επιθεώρηση Εργασίας.
17. Πιστοποιητικό για μη συμμετοχή των μετόχων της εταιρείας σε μέσα μαζικής ενημέρωσης (άνω των € 250.000).

Αφού η Επιτροπή διενέργειας ελέγξει τα δικαιολογητικά συμμετοχής, λύει τη συνεδρίαση και συνεδριάζει, χωρίς τη παρουσία των νομίμων εκπροσώπων των εταιρειών, προκειμένου να εξετάσει τις τεχνικές προσφορές που υποβλήθηκαν.

Επιλογή Προμηθευτή

Αρχικά, η Επιτροπή διενέργειας συντάσσει το Πρακτικό Α΄φάσης στο οποίο βαθμολογείται η κάθε προσφορά (κριτήριο η συμφερότερη προσφορά) ή ελέγχει αν τηρούν τις τεχνικές προδιαγραφές της διακήρυξης οι υποβληθείσες προσφορές (χαμηλότερη τιμή). Αν κάποια προσφορά δεν τηρεί ουσιώδεις όρους της διακήρυξης και στις δύο περιπτώσεις απορρίπτεται. Στη συνέχεια, η Επιτροπή προσκαλεί τους προμηθευτές που προκρίθηκαν από την Α΄φάση για να παραστούν στο άνοιγμα των

οικονομικών προσφορών, ελέγχει τις οικονομικές προσφορές και τελικά συντάσσει το Πρακτικό Β΄φάσης στο οποίο προτείνει προς το Πρυτανικό Συμβούλιο την κατακύρωση του διαγωνισμού ή την ματαίωσή του. Η κατακύρωση τελικά γίνεται στον εντός όρων και τεχνικών προδιαγραφών της διακήρυξης και της πρόσκλησης προμηθευτή, του οποίου η προσφορά κρίθηκε οικονομοτεχνικά ως η πλέον συμφέρουσα. Στη συνέχεια, ανακοινώνεται στον προμηθευτή στον οποίο έγινε η κατακύρωση ή ανάθεση προμήθειας η σχετική ανακοίνωση που περιλαμβάνει το είδος, την ποσότητα, την τιμή, τον φορέα για τον οποίο προορίζεται, το υλικό, τη συμφωνία της κατακύρωσης ή της ανάθεσης με τους όρους της διακήρυξης και την προθεσμία υπογραφής της σύμβασης.

1.7.2. Στάδιο Σύναψης Συμβάσεων

Όταν ο προμηθευτής λάβει στα χέρια του την ανακοίνωση, συνήθως μέσω fax, θα πρέπει εντός συγκεκριμένου χρονικού ορίου να προσέλθει στην υπηρεσία για την υπογραφή της σύμβασης. Σύμβαση είναι μια συμφωνία ανάμεσα σε δύο ή περισσότερα μέρη που έχει σκοπό την παραγωγή ενός εννόμου αποτελέσματος, δηλαδή τη δημιουργία, τροποποίηση ή ακύρωση μιας νομικής σχέσης των συμβαλλομένων. Είναι, ειδικότερα, μια γραπτή συμφωνία κατά την οποία το ένα μέρος αναλαμβάνει την υποχρέωση να παραδώσει στο άλλο κάτι. Στοιχεία της είναι η σύμπτωση της βούλησης των ενδιαφερομένων μερών, η έκφραση της πρόθεσής τους, η ύπαρξη μιας προσφοράς και η υπόσχεση της αποδοχής της τελευταίας. Η σύμβαση οριοθετεί το αντικείμενό της με σαφήνεια, προσδιορίζοντας συγχρόνως τα μέσα που θα χρησιμοποιηθούν για την ολοκλήρωσή της. Παράγει δικαιώματα και υποχρεώσεις και προϋποθέτει αμοιβαία επιθυμία για την δημιουργία ενός συμβατικού θεσμού εκ μέρους των συμβαλλομένων,

που θεωρείται ότι διαθέτουν την απαραίτητη νομική ικανότητα με σκοπό την σύναψη της συμφωνίας.⁶

Η, όπως αναφέρει το άρθρο 2, Π.Δ. 370/95, συμβάσεις προμηθειών του δημοσίου είναι οι εγγράφως συναπτόμενες εξ' επαχθούς αιτίας συμβάσεις που έχουν αντικείμενο: την αγορά και την αγορά με δόσεις, τη μίσθωση, τη χρηματοδοτική μίσθωση, με ή χωρίς δικαίωμα εξαγοράς προϊόντων, μεταξύ των αναθετουσών αρχών και των προμηθευτών.

Η σύμβαση περιλαμβάνει όλα τα στοιχεία της προμήθειας και τουλάχιστον τα εξής :

- Τον τόπο και χρόνο υπογραφής της σύμβασης
- Τα συμβαλλόμενα μέρη
- Τα προς προμήθεια υλικά και την ποσότητα
- Την τιμή
- Τον τόπο, τρόπο και χρόνο παράδοσης των υλικών
- Τις τεχνικές προδιαγραφές των υλικών
- Τις προβλεπόμενες εγγυήσεις
- Τις προβλεπόμενες ρήτρες
- Τον τρόπο επίλυσης των διαφορών
- Τον τρόπο και χρόνο πληρωμής

Το κείμενο της σύμβασης κατισχύει κάθε άλλου κειμένου στο οποίο τούτο στηρίζεται, όπως προσφορά, διακήρυξη και απόφαση κατακύρωσης ή ανάθεσης, εκτός καταδήλων σφαλμάτων ή παραδρομών. Η σύμβαση τροποποιείται όταν τούτο προβλέπεται από συμβατικό όρο ή όταν συμφωνήσουν προς τούτο και τα δύο συμβαλλόμενα μέρη, ύστερα από γνωμοδότηση του αρμοδίου οργάνου. Η σύμβαση θεωρείται ότι εκτελέστηκε όταν: α. Παραδόθηκε ολόκληρη η ποσότητα, ή εάν αυτή που

⁶ Μάρδας Δημήτριος, «Τα Οικονομικά των Προμηθειών του Δημοσίου», Κεφ.1, σελ. 13.

παραδόθηκε σε περίπτωση διαιρετού υλικού, υπολείπεται της συμβατικής, κατά μέρος που κρίνεται από το αρμόδιο όργανο ως ασήμαντο, β. Παραλήφθηκε οριστικά (ποσοτικά και ποιοτικά) η ποσότητα που παραδόθηκε, γ. Έγινε η αποπληρωμή του συμβατικού τιμήματος, αφού προηγουμένως επιβλήθηκαν τυχόν κυρώσεις ή εκπτώσεις και δ. Εκπληρώθηκαν και οι τυχόν λοιπές συμβατικές υποχρεώσεις και από τα δύο συμβαλλόμενα μέρη και αποδεσμεύθηκαν οι σχετικές εγγυήσεις κατά τα προβλεπόμενα από τη σύμβαση.

1.7.3. Στάδιο των Εμπορικών Συναλλαγών

Στο στάδιο αυτό ο προμηθευτής, αφού παραδώσει το υλικό στην αρμόδια επιτροπή παραλαβής, καταθέτει το τιμολόγιο στη Δ/ση Οικονομικού. Η Επιτροπή παραλαβής συντάσσει το πρωτόκολλο οριστικής (μπορεί να είναι και τμηματική η παράδοση των υλικών) ποιοτικής και ποσοτικής παραλαβής ή βεβαίωσης υλοποίησης εργασιών (για προμήθεια υπηρεσιών) και υπογράφει το τιμολόγιο προκειμένου να εκδοθεί το ένταλμα πληρωμής. Τα προσφερόμενα αγαθά μπορεί να απορριφθούν, αν παρουσιάζουν σημαντικές παρεκκλίσεις από τις τεθείσες προδιαγραφές και δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν ικανοποιητικά για τον προβλεπόμενο σκοπό.

Ο προμηθευτής πληρώνεται με έναν από τους παρακάτω τρόπους:

- Εξόφληση 100% μετά την οριστική παραλαβή των αγαθών.
- Χορήγηση έντοκης προκαταβολής μέχρι 50% της συμβατικής αξίας (προ ΦΠΑ), έναντι ισόποσης έντοκης εγγυητικής επιστολής και εξόφληση μετά την οριστική παραλαβή των αγαθών.
- Πληρωμή 20% (προ ΦΠΑ) με το μακροσκοπικό πρωτόκολλο παραλαβής και εξόφληση μετά την οριστική παραλαβή των αγαθών.
- Προθεσμιακός διακανονισμός για το σύνολο ή μέρος της συμβατικής αξίας.

- Με κάθε άλλο τρόπο που ορίζεται ρητά από τη διακήρυξη.

Η πληρωμή του αναδόχου γίνεται με χρηματικό ένταλμα, που εκδίδεται στο όνομα του αναδόχου βάσει των δικαιολογητικών, τιμολόγιο, ασφαλιστική και φορολογική ενημερότητα, συμβολαιογραφικό πληρεξούσιο σε περίπτωση μη αυτοπρόσωπου εμφάνισης του δικαιούχου κ.λ.π. στα γραφεία του Α.Ε.Ι.–μετά την αφαίρεση των νομίμων κρατήσεων υπέρ του ΜΤΠΥ (3%) ή άλλων οργανισμών και Ταμείων (χαρτόσημο 2,4% επί του ποσού της κρατήσεως για το ΜΤΠΥ), κ.λ.π. και αφού συνταχθεί το σχετικό πρωτόκολλο οριστικής, ποσοτικής και ποιοτικής παραλαβής από την αρμόδια επιτροπή (για δαπάνες μέσω Κρατικού Προϋπολογισμού).

Επίσης, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.2198/94 γίνεται παρακράτηση φόρου 8% για τιμολόγια παροχής υπηρεσιών και 4% για τιμολόγια πώλησης στην καθαρή αξία συναλλαγής του εκάστοτε τιμολογίου.

Ο προμηθευτής δεν βαρύνεται με καμία κράτηση (για δαπάνες μέσω Δημοσίων Επενδύσεων ή ΕΠΕΑΕΚ). Θα προκαταβάλλει, όμως, φόρο εισοδήματος σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.2198/22-3-94 άρθρο 24 στο καθαρό ποσό συναλλαγής του εκάστοτε τιμολογίου (το ποσοστό του φόρου ορίζεται σε 4% για τιμολόγια πώλησης και 8% για τιμολόγια παροχής υπηρεσιών). Ο Φ.Π.Α. βαρύνει το Α.Ε.Ι.

Σε περίπτωση που ο δικαιούχος είναι ΝΠΔ, τα δικαιολογητικά που πρέπει να προσκομίσει είναι τα εξής:

- α. για την εξόφληση τίτλων πληρωμής υπέρ Α.Ε.: Απόσπασμα Πρακτικών Συνεδριάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου της Α.Ε. από το οποίο να προκύπτει ποια είναι τα εκπροσωπούμενα την Εταιρεία και δεσμεύοντα αυτήν με την υπογραφή τους πρόσωπα

β. για την εξόφληση τίτλων πληρωμής υπέρ προσωπικών εταιρειών (Ομόρρυθμες, Ετερόρρυθμες και Ε. Π. Ε.): Το τελευταίο καταστατικό και βεβαίωση του αρμοδίου τμήματος του Πρωτοδικείου ότι δεν έχει επέλθει μεταβολή στο πρόσωπα που εκπροσωπούν την εταιρεία. Γενικά, η πληρωμή θα γίνεται σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στο άρθρο 35 του Κ.Π.Δ. (Π.Δ. 394/96).

1.8. Εγγυητικές Επιστολές

Κάθε διαγωνιζόμενος καλείται να δώσει ορισμένες εγγυήσεις με τη μορφή εγγυητικής επιστολής. Σχετικά προβλέπονται οι εξής:

- Εγγυητική Επιστολή Συμμετοχής στο διαγωνισμό (συνήθως 5% της προϋπολογισθείσας δαπάνης), η οποία επιστρέφεται μετά την κατακύρωση ή την λήξη ισχύος της προσφοράς του προμηθευτή.
- Εγγυητική Επιστολή Καλής Εκτέλεσης της Σύμβασης (συνήθως 10% επί της συνολικής συμβατικής αξίας προ ΦΠΑ).
- Εγγυητική Επιστολή Προκαταβολής (στο ύψος που συμφωνείται), αν η σύμβαση προβλέπει την προκαταβολή στον προμηθευτή του 50% του τιμήματος (προ ΦΠΑ).
- Εγγυητική Επιστολή Καλής Λειτουργίας ή Συντήρησης (σύμφωνα με τη σχετική διακήρυξη).

1.9. Ενστάσεις – Προσφυγές και Ένδικα Βοηθήματα

Η εκτενής νομοθεσία περί κρατικών προμηθειών και η εφαρμογή της από τους αναθέτοντες φορείς δημιουργεί συχνά αμφισβητήσεις. Κάθε διαγωνιζόμενος, ο οποίος κρίνει ότι αδικείται λόγω εσφαλμένης εκτίμησης ή εφαρμογής του νομοθετικού

πλασίου, έχει το δικαίωμα να προσφύγει διοικητικά και δικαστικά κατά των παρακάτω πράξεων:

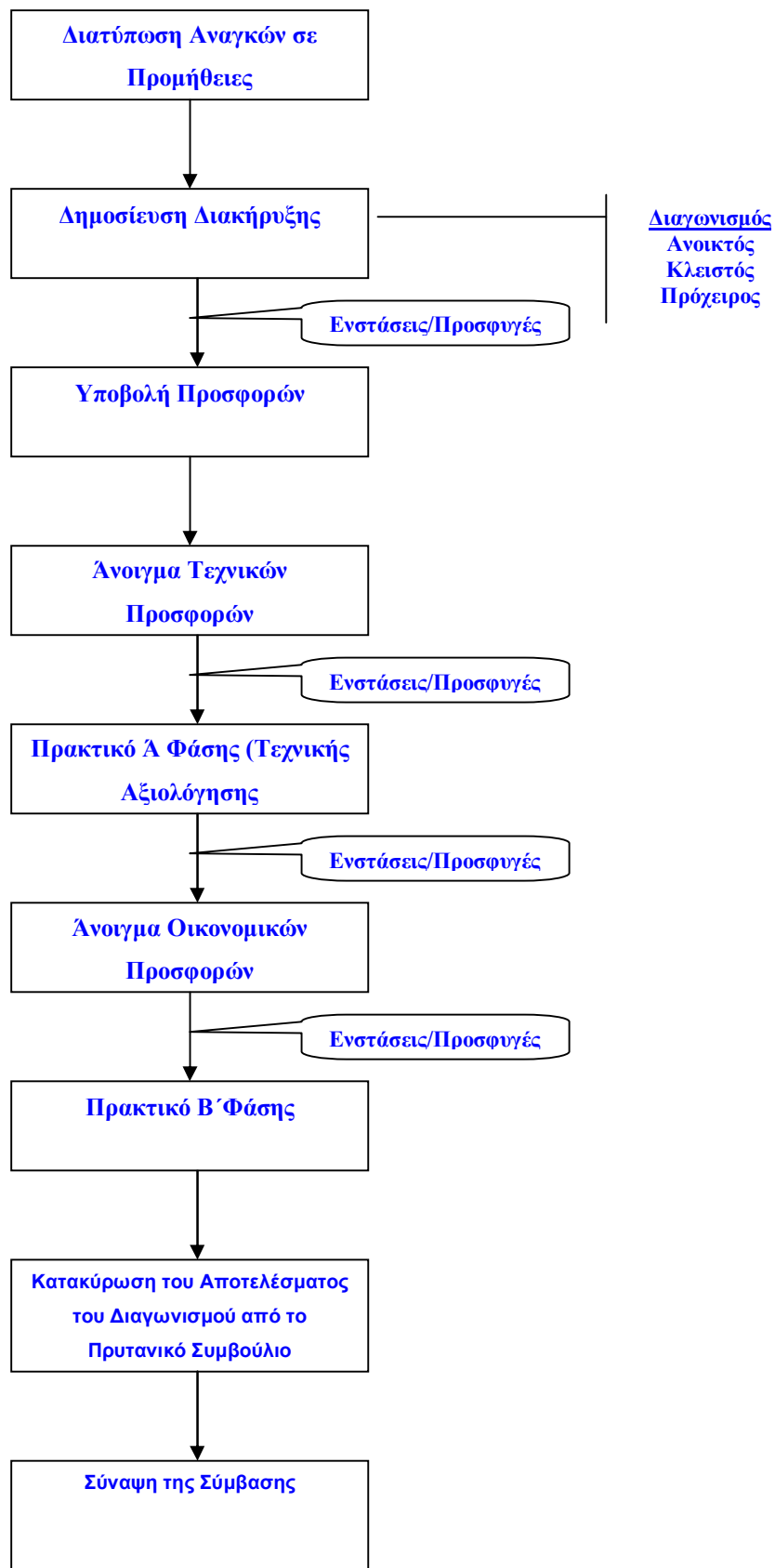
Κατά της διακήρυξης και των όρων της (κυρίως των προδιαγραφών). Η σχετική ένσταση οφείλει να υποβληθεί στο μισό του χρόνου υποβολής προσφορών, ο οποίος μετράει από την αποστολή της ανακοίνωσης στην Επίσημη Εφημερίδα της Ε.Ε. ή από την τελευταία δημοσίευση στον ημερήσιο τύπο (όταν ο διαγωνισμός δεν υπόκειται στο κοινοτικό δίκαιο δηλ. για προμήθειες δαπάνης άνω των € 139.312).

Κατά της συμμετοχής προμηθευτή σε αυτόν ή της νομιμότητας της διενέργειας ως προς την διαδικασία παραλαβής και αποσφράγισης των προσφορών κατά τη διάρκεια διεξαγωγής του ίδιου του διαγωνισμού και μέχρι την επόμενη εργάσιμη ημέρα.

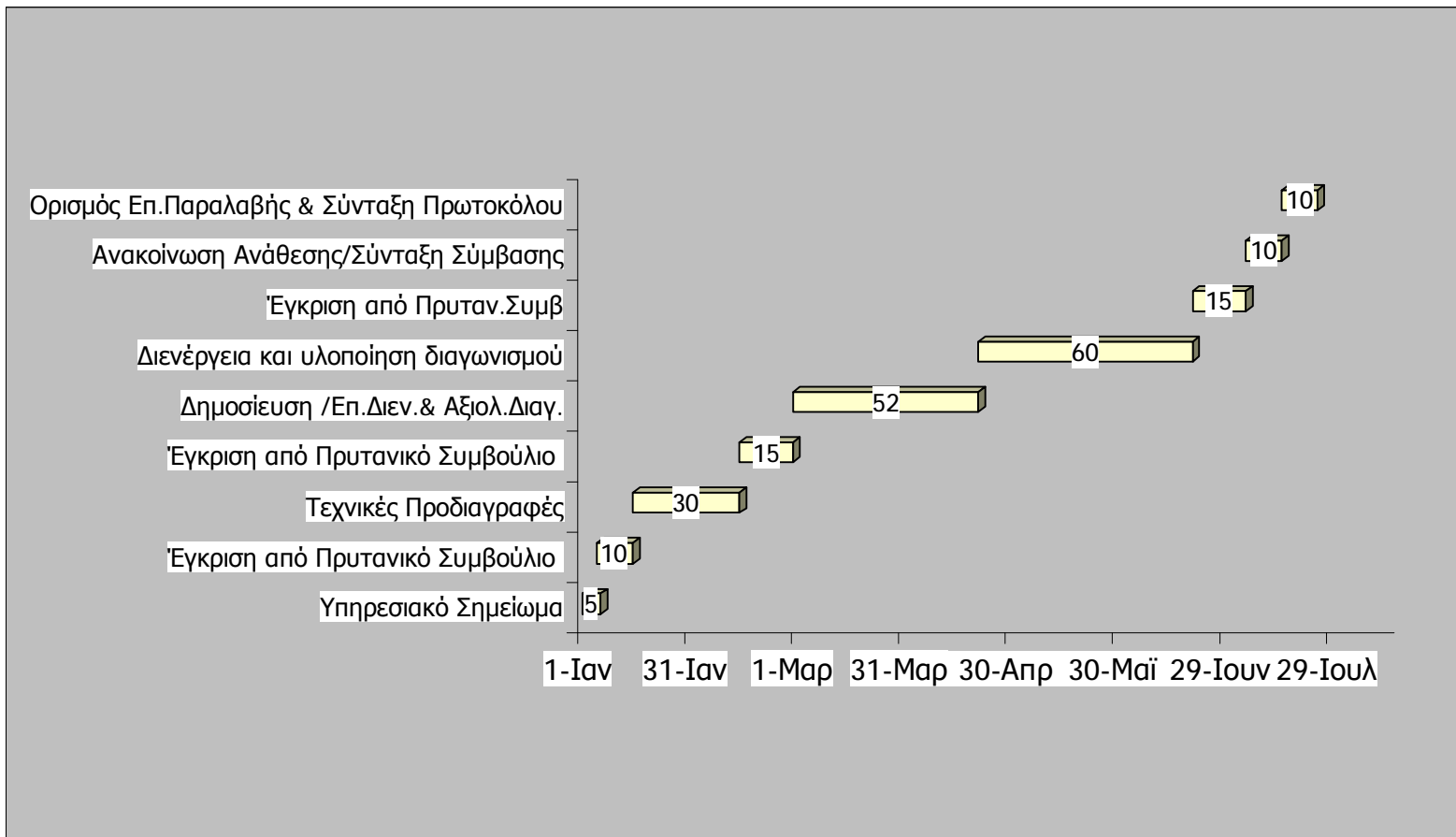
Κατά της νομιμότητας της διενέργειας του διαγωνισμού (ανοικτού και κλειστού) έως και την κατακυρωτική απόφαση, μέσα σε χρονικό διάστημα τριών (3) εργασίμων ημερών.

Οι ενστάσεις υποβάλλονται προς την Αρμόδια Επιτροπή Ενστάσεων.

Σχήμα 1 Σχηματική Απεικόνιση της Διαδικασίας των Προμηθειών

Σχήμα 2. Χρονοδιάγραμμα Υλοποίησης Διαγωνισμών

1.10. Ασυνέπεια Προμηθευτή - Κυρώσεις

Ο προμηθευτής ενδέχεται να προβεί σε παρατυπίες τόσο κατά την ανάθεση όσο και κατά την εκτέλεση της σύμβασης. Για κάθε ουσιώδη παρατυπία προβλέπονται οι παρακάτω διοικητικές κυρώσεις:

Κήρυξη του Προμηθευτή ως Έκπτωτου

Κύρια διοικητική κύρωση είναι η κήρυξη του προμηθευτή ως έκπτωτου. Η έκπτωση από την κατακύρωση ή την ανάθεση που έγινε στο όνομά του και από κάθε δικαίωμα που απορρέει από αυτήν επιβάλλεται στον προμηθευτή αν δεν προσέλθει μέσα στην προθεσμία που του ορίστηκε να υπογράψει την σύμβαση και αν δεν φόρτωσε, παρέδωσε ή αντικατέστησε τα συμβατικά υλικά ή δεν επισκεύασε ή συντήρησε αυτά μέσα στον προβλεπόμενο από τη σύμβαση χρόνο.

Αποκλεισμός Προμηθευτή

Για οποιαδήποτε αντικανονική συμπεριφορά σε διαδικασία προμήθειας, κάθε προμηθευτής μπορεί να αποκλεισθεί για ορισμένο ή αόριστο χρόνο από συγκεκριμένη ή από όλες τις προμήθειες του Δημοσίου.

Πρόστιμα

Σε περιπτώσεις κατά τις οποίες η φόρτωση, παράδοση ή αντικατάσταση του αγαθού καθυστερεί πέρα από το συμβατικό χρόνο, μπορεί να επιβληθεί χρηματικό πρόστιμο στον προμηθευτή. Το ποσό του προστίμου είναι ποσοστό επί της συμβατικής αξίας των εκπρόθεσμα παραδοθέντων υλικών, αυξανόμενο ανάλογα με τη διάρκεια της καθυστέρησης.

Άλλες Κυρώσεις

Εκτός από τα παραπάνω, μπορούν να επιβληθούν και άλλες κυρώσεις, όπως η κατάπτωση ολική ή μερική της εγγύησης, η προμήθεια υλικού από άλλη πηγή σε βάρος του έκπτωτου προμηθευτή, η έντοκη είσπραξη της προκαταβολής που έχει ήδη λάβει ο προμηθευτής κ.ά.

1.11. Διάθεση Πλεονάζοντος και εν Αχρηστία Υλικού

Σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 251/76 (ΦΕΚ 19/Α/31-1-1976) «Περί Οργανισμού Διαχείρισεως Δημοσίου Υλικού», ο Οργανισμός Διαχείρισης Δημοσίου Υλικού (Ο.Δ.Δ.Υ.) είναι υπεύθυνος για την διαχείριση, διακίνηση και εκποίηση των πάσης φύσεως πλεοναζόντων και μη αναγκαιούντων ή πεπαλαιωμένων πραγμάτων καθώς και των παντός είδους τροχοφόρων των ανηκόντων εις την κυριότητα του Δημοσίου και των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου.

Με τις διατάξεις του Ν. 1044/80, άρθρο 13, μετά από απόφαση του Υπουργού των Οικονομικών, που εκδίδεται μετά από σύμφωνη γνώμη του Διοικητικού Συμβουλίου του Ο.Δ.Δ.Υ., δύναται, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, να εξαιρούνται της εκποίησης υπό του Ο.Δ.Δ.Υ. ορισμένα κινητά πράγματα των Ν.Π.Δ.Δ., Δημοσίων Επιχειρήσεων και Οργανισμών Κοινής Ωφελείας.

Προκειμένου να υλοποιηθεί η διαδικασία εκποίησης ή αχρήστευσης του πλεονάζοντος/άχρηστου υλικού συστήνεται με απόφαση του Πρύτανη μια επιτροπή εξέτασης και χαρακτηρισμού του παλαιού και μη απαραίτητου υλικού. Στη συνέχεια, η Επιτροπή συντάσσει το πρωτόκολλο καταστροφής των άχρηστων υλικών ή το πρωτόκολλο απομάκρυνσης άχρηστων υλικών και παλαιών μη απαραίτητων υλικών. Τέλος, τα παλαιά μη απαραίτητα υλικά παραδίδονται στον Ο.Δ.Δ.Υ. από την αρμόδια επιτροπή.

Με τις διατάξεις του Ν.2327(ΦΕΚ 156/Α/31-7-1995), άρθρο 11, παρ. 5, με απόφαση του οικείου πρυτανικού συμβουλίου Α.Ε.Ι. ή συμβουλίου Τ.Ε.Ι. είναι δυνατόν να παραχωρείται είτε σε οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης είτε σε σχολεία της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, ύστερα από γνώμη της οικείας διεύθυνσης, εκπαιδευτικό, τεχνικό κ.λ.π. υλικό των Α.Ε.Ι. ή Τ.Ε.Ι. που πλεονάζει.

1.12. Προβλήματα που Ανακύπτουν από το Υπάρχον Νομικό Πλαίσιο

Οι κανονισμοί που διέπουν τις δημόσιες προμήθειες, τόσο σε Ευρωπαϊκό όσο και σε Εθνικό επίπεδο, έχουν αυξηθεί σημαντικά τα τελευταία δέκα χρόνια. Το ισχύον νομικό καθεστώς που διέπει τις δημόσιες προμήθειες είναι περίπλοκο και πολλές φορές είναι αρκετά δύσκολο να υιοθετηθεί πλήρως από τις κρατικές αρχές των χωρών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η επιλογή και η μελέτη ενός μικρού σχετικά αριθμού προσφορών δεν είναι εύκολη διαδικασία και γίνεται ακόμη πιο δύσκολη όταν οι προσφορές αυτές έχουν συνταχθεί σε διαφορετικές γλώσσες.

1.12.1. Η Πολυπλοκότητα και η Ευαισθησία των Δημοσίων Προμηθειών

Το νομικό πλαίσιο ολοκληρώθηκε πριν από έξι χρόνια περίπου, συντίθεται από τις αρχές και τους κανόνες που προβλέπονται στη συνθήκη και εξειδικεύθηκε. Οι πρώτες οδηγίες του πλαισίου αυτού χρονολογούνται από εικοσαετίας και πλέον.

Ωστόσο, αρκετά μέλη δεν έχουν εφαρμόσει όλες τις οδηγίες. Όπως προκύπτει από τον πίνακα αποτελεσμάτων του 1997, οι δημόσιες προμήθειες είναι ένας από τους τομείς που παρουσιάζουν τη μεγαλύτερη υστέρηση όσον αφορά την ενσωμάτωση της κοινοτικής νομοθεσίας, δεδομένου ότι μόνο το 55,6% των οδηγιών έχει ενσωματωθεί

σωστά από όλα τα κράτη μέλη (να σημειωθεί ότι στην Ελλάδα ακόμη δεν έχουν πλήρως ενσωματωθεί).

Επιπλέον, η ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με τις επιπτώσεις και την αποτελεσματικότητα της Ενιαίας Αγοράς, καθιστά σαφές ότι τα οικονομικά αποτελέσματα που επιτεύχθηκαν τα τελευταία χρόνια δεν ανταποκρίνονται στις αρχικές προσδοκίες. Αν και η διείσδυση των εισαγόμενων προϊόντων στον δημόσιο τομέα (τόσο οι άμεσες αλλά και οι έμμεσες εισαγωγές των αγοραστών του δημοσίου τομέα) αυξήθηκε από 6% το 1987 σε 10% το 1997, παρατηρείται ότι συγκεκριμένοι τομείς παραμένουν κλειστοί λόγω της χρήσης προδιαγραφών, συστημάτων πιστοποίησης και προεπιλογής. Επιπλέον, δεν υπάρχει καμία ένδειξη σύγκλισης τιμών μεταξύ των κρατών μελών κατά τη διάρκεια της ίδιας περιόδου.

Ιδιαίτερα έντονη παρουσιάζεται η ανάγκη απλούστευσης του νομικού πλαισίου και της προσαρμογής στη νέα ηλεκτρονική εποχή, διατηρώντας ταυτόχρονα σταθερή τη βασική του διάρθρωση και αποφεύγοντας άσκοπες τροποποιήσεις που θα καθιστούσαν απαραίτητη την επεξεργασία πρόσθετων νομοθετικών μέτρων σε κοινοτικό και εθνικό επίπεδο.

Η χρησιμοποίηση των Τεχνολογιών της Πληροφορικής και Επικοινωνίας στον τομέα των δημοσίων προμηθειών εκτιμάται καθοριστική όσον αφορά την ικανότητα των χωρών μελών να προσαρμοστούν στις μελλοντικές εξελίξεις και να διατηρήσουν την ανταγωνιστικότητα της ευρωπαϊκής βιομηχανίας. Μια πιο συστηματική προσφυγή στα ηλεκτρονικά μέσα ενδέχεται να επιταχύνει τον κύκλο ζωής της διαδικασίας και να μειώσει σημαντικά το κόστος των συναλλαγών ως προς το συνολικό κύκλο ζωής των αγοραζόμενων προϊόντων ή υπηρεσιών.

Η απλή θέσπιση και εφαρμογή νομοθετικών κανόνων ή η χρήση της τεχνολογίας από μόνη της δεν μπορεί καθεαυτή να αποφέρει εγγυημένα οικονομικά

οφέλη. Για το λόγο αυτό, είναι εξίσου σημαντικό και απαραίτητο να ληφθούν και άλλα μέτρα με στόχο τη βελτίωση της πρόσβασης στην αγορά.

1.12.2. Έλλειψη Δυνατοτήτων Διαλόγου

Πολλές μελέτες επιβεβαίωσαν τη διαπίστωση της αρμόδιας – επί των κρατικών προμηθειών- Επιτροπής της Ε.Ε. ότι, κυρίως στις ιδιαίτερα περίπλοκες και συνεχώς εξελισσόμενες αγορές, όπως για παράδειγμα, στον τομέα της υψηλής τεχνολογίας, οι αγοραστές γνωρίζουν τις ανάγκες τους, αλλά δεν γνωρίζουν εκ των προτέρων ποια είναι η καλύτερη τεχνική λύση για να τις καλύψουν. Κατά συνέπεια, σε παρόμοιες περιπτώσεις είναι απαραίτητη η συζήτηση για τη σύμβαση και η διενέργεια διαλόγου μεταξύ αγοραστών και προμηθευτών. Όμως, οι κοινές διαδικασίες που προβλέπουν οι “κλασικές” οδηγίες παρέχουν πολύ περιορισμένα περιθώρια συζήτησης κατά τη διάρκεια της διαδικασίας ανάθεσης και, ως εκ τούτου, θεωρούνται υπερβολικά δύσκαμπτες σε αυτές τις περιπτώσεις.

Για το λόγο αυτό, η Ε.Ε. κάνει προσπάθειες για την τροποποίηση των κειμένων των οδηγιών προκειμένου να αποκτήσουν οι διαδικασίες μεγαλύτερη ευελιξία και για να μην αποτελεί πλέον εξαίρεση από τον κανόνα η διενέργεια διαλόγου κατά τη διάρκεια της διαδικασίας. Στόχος είναι να προταθεί μια νέα κοινή διαδικασία, ο “ανταγωνιστικός διάλογος”, η οποία θα προστεθεί στην “ανοιχτή” και στην “κλειστή” διαδικασία και θα αντικαταστήσει την υφισταμένη διαδικασία διαπραγμάτευσης με δημοσίευση. Οι όροι και οι προϋποθέσεις υπό τους οποίους οι αναθέτουσες αρχές θα μπορούν να προσφύγουν στη διαδικασία αυτή, καθώς και η διεξαγωγή της, θα πρέπει να διευκρινισθούν με βάση κυρίως τις αρχές της διαφάνειας και της ίσης μεταχείρισης. Η μόνη έκτακτη διαδικασία που θα εξακολουθήσει να υφίσταται θα είναι η λεγόμενη “διαδικασία με απευθείας ανάθεση”.

Μια τέτοια κίνηση προβλέπεται να επιτρέψει στις επιχειρήσεις ένα μεγαλύτερο περιθώριο ελιγμών, γεγονός που θα έχει επωφελείς συνέπειες στην ποιότητα και την αποτελεσματικότητα των αγορών.

1.12.3. Ο Ρόλος των Αγορών-Πλαίσιο

Στις αγορές που υπόκεινται σε συνεχή εξέλιξη, όπως οι αγορές προϊόντων και υπηρεσιών στον τομέα των τεχνολογιών της πληροφορικής, δύσκολα θα μπορούσε να δικαιολογηθεί από οικονομική άποψη η επιβολή σταθερών τιμών και όρων στους αγοραστές του δημοσίου τομέα. Οι εν λόγω αγοραστές αισθάνονται ολοένα και επιτακτικότερα την ανάγκη να διαχειρίζονται μακροπρόθεσμα τις αγορές τους. Κατά συνέπεια, αυτού του είδους οι προμήθειες πρέπει να έχουν την απαραίτητη ευελιξία όσον αφορά τα βασικά τους στοιχεία. Στο σημείο αυτό εκφράζεται αμφιβολία για το κατά πόσο αυτή η ευελιξία συμβιβάζεται με τις οδηγίες στους κλασσικούς τομείς.

Για να απλουστευθούν οι διαδικασίες και να διευκρινισθεί η κατάσταση, η Ευρωπαϊκή Ένωση σχεδιάζει να προτείνει την τροποποίηση των υφιστάμενων κειμένων, ώστε να επιτραπεί η ευρύτερη χρησιμοποίηση ευέλικτων προμηθειών, που θα επιτρέπουν να συνεκτιμηθεί η εξέλιξη των προϊόντων και των τιμών τους. Ωστόσο, μακροπρόθεσμες προμήθειες είναι δυνατόν να εμπεριέχουν κινδύνους για τον ανταγωνισμό, διότι είναι ενδεχόμενο να παγιωθούν καταστάσεις και να αποκλείσουν ορισμένες επιχειρήσεις.

Πρέπει, συνεπώς, να προσδιορισθεί το ακριβές νομικό πλαίσιο χρησιμοποίησής τους. Χωρίς να επιδιώκει να προκαταλάβει την εξέλιξη του διαλόγου στο θέμα αυτό, η Ένωση εκτιμά ότι οι αγορές-πλαίσιο πρέπει να αποτελούν αντικείμενο δημοσίευσης που θα περιέχει αντικειμενικά και διαφανή στοιχεία. Μετά την υποβολή υποψηφιοτήτων, θα μπορούσαν να καταρτίζονται κατάλογοι πιθανών εργοληπτών. Για

την αποφυγή κλεισίματος των αγορών, οι κατάλογοι αυτοί θα πρέπει πάντως είτε να έχουν περιορισμένη διάρκεια είτε να είναι μόνιμα ανοικτοί.

1.12.4. Ανεξάρτητες Αρχές

Στο πράσινο Βιβλίο τα κράτη μέλη της Κοινότητας καλούνται να ορίσουν ανεξάρτητες αρχές ειδικευμένες στις δημόσιες προμήθειες.

Να σημειωθεί ότι δεν προτείνεται η σύσταση νέων οργάνων, αλλά η χρησιμοποίηση ήδη υφισταμένων οργάνων όπως, για παράδειγμα, τα Ελεγκτικά Συνέδρια ή οι αρχές που είναι αρμόδιες για την τήρηση του ανταγωνισμού. Χωρίς να αποποιείται των ευθυνών της ως θεματοφύλακα του κοινοτικού δικαίου, η Ευρωπαϊκή Ένωση εκτιμά ότι δεν μπορεί να αναχθεί σε ένα είδος “υπερ-αρχής ελέγχου” για το σύνολο των διαφορών στον τομέα των δημοσίων προμηθειών. Εξάλλου, δεν διαθέτει επαρκείς ανθρώπινους και υλικούς πόρους για να επιλύσει τα προβλήματα που ανακύπτουν.

Η αποκέντρωση της εξέτασης των υποθέσεων σε εθνικό επίπεδο έχει ως στόχο να απαλλαγεί η Ένωση από ένα μέρος των διαφορών που της υποβάλλονται επί του παρόντος. Κατ’ αυτόν τον τρόπο θα μπορέσει να αφιερωθεί στο έργο της σχετικά με την επεξεργασία των κανόνων και την εξέταση υποθέσεων που έχουν επιπτώσεις σε ευρωπαϊκό επίπεδο ή που θέτουν σημαντικά ζητήματα ερμηνείας, ενώ οι καταγγέλοντες θα μπορούν να επιλύσουν τις διαφορές τους σε εθνικό επίπεδο.

Ως εκ τούτου, ενθαρρύνονται τα κράτη μέλη να συστήσουν ή να ορίσουν ανεξάρτητες αρχές με έργο τον εντοπισμό προβλημάτων ερμηνείας και την εξέταση μεμονωμένων περιπτώσεων. Θα αποτελούν σημείο αναφοράς για την ταχεία και άτυπη επίλυση προβλημάτων πρόσβασης στις προμήθειες. Οι αρχές αυτές θα μπορούν να

συνεργάζονται μεταξύ τους, καθώς και με την Ένωση, στην τελευταία δε περίπτωση κυρίως για την απόκτηση αξιόπιστων στατιστικών στοιχείων.

Τα θετικά αυτά αποτελέσματα θα αυξηθούν περαιτέρω μετά την επικείμενη εφαρμογή του πρότυπου προγράμματος συντονισμού και συνεργασίας μεταξύ των αρχών αυτών που πρότεινε η Δανία. Σύμφωνα με το εν λόγω πρόγραμμα, ένας προμηθευτής που αντιμετωπίζει προβλήματα σε διαδικασία σύναψης σύμβασης σε άλλο κράτος μέλος μπορεί να έλθει σε επαφή με την ανεξάρτητη αρχή αυτού του κράτους. Ωστόσο, μπορεί επίσης να αποταθεί στην αρχή της “χώρας καταγωγής” του, η οποία στη συνέχεια θα έλθει σε επαφή με την ανεξάρτητη αρχή αυτού του κράτους. Οι επαφές αυτές εκτιμάται ότι θα επιτρέψουν την εξεύρεση μιας ταχείας, άτυπης και ικανοποιητικής λύσης στα ανακύπτοντα ζητήματα. Τούτο θα συμβάλει στη δημιουργία μιας πραγματικά ανοιχτής ευρωπαϊκής αγοράς δημοσίων προμηθειών, χωρίς να υποχρεώνονται οι προμηθευτές να προσφεύγουν στα δικαστήρια.

1.12.5. Παρακολούθηση της Αγοράς

Μια αποτελεσματική πολιτική στον τομέα των δημόσιων προμηθειών δεν είναι δυνατή παρά μόνο εάν όλοι οι συμμετέχοντες φορείς και προμηθευτές διαθέτουν επαρκείς πληροφορίες σχετικά με την πραγματική λειτουργία των δημόσιων προμηθειών, καθώς και με τις συνέπειες, κυρίως οικονομικές, των εφαρμοζόμενων πολιτικών.

Σήμερα πολύ λίγες πληροφορίες είναι διαθέσιμες. Είναι ανεπαρκείς για να αποτελέσουν εργαλείο ανάλυσης της αποτελεσματικότητας της υφιστάμενης πολιτικής, καθώς και των οικονομικών επιπτώσεων στους βασικούς ενδιαφερόμενους φορείς.

Τα κράτη μέλη και οι αναθέτουσες αρχές παρέχουν σποραδικά και με μεγάλη καθυστέρηση τις στατιστικές που απαιτούνται από τις οδηγίες και τη Συμφωνία για τις

Δημόσιες Προμήθειες (ΣΔΠ). Η κατάσταση αυτή οφείλεται, εν μέρει, στο μεγάλο αριθμό και στην πολυπλοκότητα των απαιτούμενων πληροφοριών.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση προσανατολίζεται στο να προτείνει τον περιορισμό των απαιτούμενων στατιστικών στο ελάχιστο δυνατό για μια αποτελεσματική παρακολούθηση της αγοράς.

Μια άλλη λύση για την απόκτηση στατιστικών στοιχείων θα μπορούσε να βασίζεται στις ανακοινώσεις σχετικά με την ανάθεση των προμηθειών στο πλαίσιο του συστήματος SIMAP. Οι απαραίτητες πληροφορίες θα μπορούσαν να συγκεντρώνονται μέσω αυτών των ανακοινώσεων εάν επανεξετάζονταν και πράγματι δημοσιεύονταν. Θα ήταν δυνατόν οι πληροφορίες ως προς τις τιμές να ζητούνται εμπιστευτικά, ώστε να μπορεί η Επιτροπή να τις ενοποιεί.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση επιμένει στην τήρηση της υποχρέωσης δημοσίευσης ανακοινώσεων σχετικά με την ανάθεση προμηθειών και θα χρησιμοποιήσει κάθε δυνατότητα για την εκπλήρωση αυτής της υποχρέωσης. Εάν αυτή η υποχρέωση γινόταν σεβαστή, η Ε.Ε. θα μπορούσε να εξετάσει το ενδεχόμενο κατάργησης της υποχρέωσης παροχής στατιστικών στοιχείων.

Στο πλαίσιο του συστήματος SIMAP προτείνεται να αναπτυχθεί ένα εργαλείο ανάλυσης της αγοράς για την παρουσίαση πληροφοριών με φιλικό προς το χρήστη τρόπο. Οι πληροφορίες αυτές θα μπορούσαν να χρησιμοποιούνται από προμηθευτές και αγοραστές για την καλύτερη κατανόηση των αγορών στις οποίες δραστηριοποιούνται. Το σύστημα αυτό μπορεί να βελτιώσει σημαντικά τη διαφάνεια των αγορών των δημόσιων προμηθειών.

Για να ολοκληρωθεί η σειρά των στατιστικών ερευνών στα κράτη μέλη, όπως αυτές που έχουν πραγματοποιηθεί μέχρι σήμερα από τις εθνικές στατιστικές υπηρεσίες

της Ελλάδας, της Πορτογαλίας και της Γερμανίας, η Ευρωπαϊκή Ένωση καλεί τα υπόλοιπα κράτη μέλη να εκπονήσουν παρόμοιες μελέτες σε εθελοντική βάση.

Συγκεντρώνοντας όλες τις διαθέσιμες πληροφορίες, η Ευρωπαϊκή Ένωση θα προσδιορίσει δείκτες για την εκτίμηση των τάσεων της αγοράς και των επιπτώσεων της πολιτικής στον τομέα των δημόσιων προμηθειών. Συμπληρώνοντας τις διάφορες αυτές προβλεπόμενες δράσεις, η Επιτροπή θα εκπονήσει συμπληρωματικές οικονομικές μελέτες, εφόσον τούτο κριθεί απαραίτητο.

1.12.6. Η Μάχη Κατά της Διαφθοράς

Σε σχετική ανακοίνωση, η Ευρωπαϊκή Ένωση υπογραμμίζει την σπουδαιότητα των δημόσιων προμηθειών για μια αποτελεσματική καταπολέμηση της διαφθοράς σε όλη την κοινότητα. Μελετάται η δυνατότητα να επιβληθεί στις αναθέτουσες αρχές η υποχρέωση να αναλάβουν δράση κατά της διαφθοράς και να επιβάλλουν στους προσφέροντες υποχρέωση ανάλογη με εκείνη της “μη χρήσης δωροδοκιών” για την υπογραφή της σύμβασης.

Η αναγκαιότητα ενός συστήματος “μαύρης λίστας” αναφέρθηκε στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε δυο τουλάχιστον περιπτώσεις. Κατ’ αρχήν, η ανακοίνωση κατά της δωροδοκίας, η οποία αναφέρθηκε παραπάνω, υποχρεώνει την Ευρωπαϊκή Ένωση να επεξεργασθεί ένα σύστημα “μαύρων λιστών” οι οποίες να εφαρμόζονται στους τομείς στους οποίους υπάρχει κοινοτική χρηματοδότηση. Με ανάλογο τρόπο, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο υιοθέτησε τον Ιούνιο 1997 ένα Σχέδιο Δράσης για την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος το οποίο περιέχει σύσταση στην Ευρωπαϊκή Ένωση και στα κράτη μέλη για την πρόβλεψη της δυνατότητας αποκλεισμού από την διαδικασία ανάθεσης υποψηφίων οι οποίοι έχουν διαπράξει ή

βρίσκονται υπό ανάκριση ή δίωξη σχετικά με αδίκημα που έχει σχέση με το οργανωμένο έγκλημα.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση διερευνά την δυνατότητα χρησιμοποίησης συστήματος μαύρης λίστας ως εργαλείο κατά της διαφθοράς. Προκειμένου να διασφαλισθεί η διαφάνεια, οι υπηρεσίες της Ε.Ε. προτείνεται να προβούν σε ευρύτερη χρησιμοποίηση των νέων ηλεκτρονικών μέσων, ιδίως δε του Internet. Επιπλέον προτείνεται να επιτραπεί η πρόσβαση σε περισσότερες πληροφορίες από αυτές που διατίθενται σήμερα μέσω της Επίσημης Εφημερίδας και της βάσης δεδομένων TED.

1.12.7. Περιορισμένη Ανταπόκριση των Προμηθευτών

Το γεγονός αυτό επιβεβαιώνεται από τα συμπεράσματα της έκθεσης για τις κρατικές προμήθειες που εκπονήθηκε στο πλαίσιο της “Single Market Review”. Τούτο τονίζεται και σε πρόσφατη έρευνα μεταξύ προμηθευτών, από την οποία προκύπτει ότι κατά μέσον όρο μόνο το 10% των προμηθευτών ανταποκρίνεται σε προκηρύξεις διαγωνισμών.

Η αποτελεσματικότητα της πολιτικής για τις δημόσιες προμήθειες εξαρτάται από την αύξηση της συμμετοχής των προμηθευτών. Ενέργειες για την επίτευξη αυτού του στόχου αποτελούν: α) η αύξηση της διαφάνειας των αγορών μέσω της βελτίωσης της παρεχόμενης πληροφόρησης, β) αύξηση της εμπιστοσύνης στις διαδικασίες σύναψης προμηθειών μέσω επιμόρφωσης που κατευθύνεται στον επαγγελματισμό και την χρήση των βέλτιστων πρακτικών, γ) συγκεκριμένες δράσεις για την άρση των εμποδίων στα οποία προσκόπτουν οι ΜΜΕ όσον αφορά τις πωλήσεις τους στο δημόσιο τομέα, δ) προώθηση της αμοιβαίας αναγνώρισης των διαδικασιών επιλογής από τις αναθέτουσες αρχές με αποτέλεσμα τη μείωση του κόστους που συνεπάγεται για τους προμηθευτές η συμμετοχή σε μια τέτοια περίπλοκη διαδικασία.

1.12.8. Πληροφόρηση

Οι πληροφορίες που παρέχονται για τις δημόσιες προμήθειες αποτελούν καίριας σημασίας στοιχείο για τη δημιουργία ευνοϊκού περιβάλλοντος. Η μικρή συμμετοχή των προμηθευτών υποδηλώνει, ενδεχομένως, ότι οι πληροφορίες για πιθανές προμήθειες θα πρέπει να συμπληρωθούν και να γίνουν ευκολότερα προσπελάσιμες από κάθε ενδιαφερόμενο προμηθευτή.

Η επίλυση του προβλήματος βρίσκεται στις νέες διεξόδους που προσφέρει η σύγχρονη τεχνολογία Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών. Το υφιστάμενο σύστημα δημοσίευσης προτείνεται να αντικατασταθεί με άλλο βασιζόμενο στο Internet (δεδομένων των θετικών χαρακτηριστικών που διέπουν το διαδίκτυο). Κατ' αυτόν τον τρόπο θα παρασχεθεί στους πιθανούς προμηθευτές ελεύθερη και εύκολη πρόσβαση σε πληροφοριακά στοιχεία βασικής σημασίας, στα οποία περιλαμβάνονται τα χαρακτηριστικά του αγοραστή-δημόσιου φορέα και πληροφορίες σχετικά με την παρακολούθηση της αγοράς. Κάτι τέτοιο ασφαλώς μπορεί να επιτευχθεί κυρίως μέσω της συνεργασίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των χωρών μελών αυτής.

1.12.9. Έλλειψη Επιμόρφωσης

Η βελτίωση του επαγγελματισμού στον τομέα των δημόσιων προμηθειών, τόσο των αγοραστών όσο και των προμηθευτών, μπορεί να επιφέρει σημαντικές βελτιώσεις στο περιβάλλον των αγορών αυτών. Ως εκ τούτου, η σχετική κατάρτιση θεωρείται ζωτικής σημασίας για το άνοιγμα των αγορών και έχει εκφραστεί ευρεία στήριξη για την ανάληψη ενεργότερου ρόλου από την Κοινότητα.

Λόγω της ευρύτητας του πεδίου που πρέπει να καλυφθεί, της ποικιλομορφίας των διοικητικών πρακτικών και των προγραμμάτων επιμόρφωσης, μια πολιτική επιμόρφωσης θα είναι αποτελεσματική μόνο με την συμμετοχή των κρατών μελών, των

οικονομικών φορέων και των φορέων επιμόρφωσης σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο. Από την πλευρά της, η Ένωση προτίθεται τα επόμενα χρόνια να επεξεργασθεί ένα πλαίσιο για μια αποτελεσματική πολιτική επιμόρφωσης στον τομέα των δημόσιων προμηθειών στην Ένωση. Το πλαίσιο αυτό θα λάβει, επίσης, υπόψη της μέτρα με σκοπό την ενσωμάτωση στόχων προστασίας του περιβάλλοντος, κοινωνικής πολιτικής και προστασίας του καταναλωτή.

Στόχος μιας τέτοιας πολιτικής είναι η χάραξη κανόνων για την πολιτική επιμόρφωσης στον τομέα των δημόσιων προμηθειών. Η πολιτική αυτή θα κάνει ευρεία χρήση των δυνατοτήτων που ανοίγονται από τις τεχνολογίες της πληροφορικής.

1.12.10. Μέτρα Υπέρ των ΜΜΕ

Οι ΜΜΕ έχουν τη δυνατότητα να παράσχουν τον επιπλέον ανταγωνισμό, την ευελιξία και την ικανότητα καινοτομίας που αποτελούν ουσιώδεις παράγοντες για το επιτυχές άνοιγμα των αγορών που αφορούν δημόσιες προμήθειες. Κάθε προσπάθεια να καταστούν οι δημόσιες προμήθειες πιο προσιτές στις επιχειρήσεις θα πρέπει να αναπτύσσεται και από τη σκοπιά των ΜΜΕ. Μολονότι το κοινοτικό καθεστώς έχει επιτρέψει στις ΜΜΕ να εισχωρήσουν με αρκετή επιτυχία στις περιφερειακές και εθνικές αγορές δημόσιων προμηθειών, εν τούτοις τα στοιχεία σχετικά με την άμεση συμμετοχή τους σε διασυνοριακές προμήθειες παραμένουν απογοητευτικά.

Οι απαντήσεις στο Πράσινο Βιβλίο επισημαίνουν διάφορους λόγους που εξηγούν την αποτυχία αυτή. Οι ΜΜΕ αντιμετωπίζουν εμπόδια σε κάθε στάδιο της διαδικασίας σύναψης προμηθειών. Οι ΜΜΕ πρέπει να ξεπεράσουν διάφορα προβλήματα, μεταξύ των οποίων συγκαταλέγονται η έλλειψη πληροφόρησης σχετικά με τις πιθανές αγορές, η αδυναμία κατάρτισης επιχειρηματικών σχεδίων, η αναντιστοιχία μεταξύ του μεγέθους της επιχείρησης και του μεγέθους πολλών

προμηθειών, η ανησυχία σχετικά με τις νομισματικές διακυμάνσεις και η αναγκαία τήρηση των προτύπων και των προϋποθέσεων τυποποίησης και προεπιλογής. Υπάρχουν, επίσης, επιπρόσθετα προβλήματα, όπως η καθυστέρηση πληρωμών, που μπορούν να προκύψουν στο μετά την ανάθεση στάδιο.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση θα υιοθετήσει μια συνολική προσέγγιση σε ανακοίνωση σχετικά με τις ΜΜΕ και τις δημόσιες προμήθειες. Η προσέγγιση αυτή θα αναπτύξει ιδίως τις δυνατότητες βελτίωσης της πρόσβασης στις πληροφορίες, κρίσιμη για τις ΜΜΕ, μέσω της χρήσης της πληροφορικής και των επικοινωνιών.

Η προσέγγιση αυτή θα βασισθεί, μεταξύ άλλων, στην προώθηση μιας πολιτικής ηλεκτρονικής πληροφόρησης, στην προώθηση ενός υψηλού επιπέδου υπηρεσιών από δίκτυα σε κοινοτική κλίμακα που εστιάζουν το έργο τους στις ΜΜΕ, στην προώθηση μεγαλύτερης αμοιβαίας αναγνώρισης των συστημάτων προεπιλογής, στην αποσαφήνιση των γενικών διατάξεων που έχουν εφαρμογή στις προμήθειες αξίας μικρότερης των ορίων, στην προώθηση της συνεργασίας μεταξύ των ΜΜΕ και των συνθηκών που απαιτούνται για την συμμετοχή ΜΜΕ σε μεγάλα έργα.

1.12.11. Προεπιλογή Προμηθευτών

Οι αναθέτουσες αρχές πρέπει όχι μόνο να έχουν εμπιστοσύνη στους προμηθευτές τους αλλά να αποκτήσουν εμπιστοσύνη σε νέους προμηθευτές ή σε προμηθευτές με τους οποίους δεν είχαν μέχρι στιγμής καμία σχέση. Γι' αυτό το λόγο αρκετά κράτη μέλη έχουν συγκροτήσει εθνικά συστήματα προεπιλογής, ενώ σε άλλα κράτη μέλη μεμονωμένοι αναθέτοντες φορείς έχουν δημιουργήσει τα δικά τους συστήματα προεπιλογής.

Είναι πλέον φανερό ότι τα εν λόγω συστήματα προεπιλογής μπορούν να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο, υπό τον όρο ότι δεν θα έχουν ως αποτέλεσμα τη

δημιουργία πρόσθετων εμποδίων στους προμηθευτές. Η αρχή της αμοιβαίας αναγνώρισης έχει εφαρμογή στον εν λόγω τομέα: ένας προμηθευτής που έχει προεπιλεγεί σε ένα κράτος μέλος πρέπει να μπορεί να χρησιμοποιήσει την προεπιλογή αυτή και σε άλλα κράτη μέλη χωρίς να πρέπει να αποδείξει εκ νέου τις ικανότητές του.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση προτίθεται να χρησιμοποιήσει τις διαδικασίες που έχει στη διάθεσή της, ιδιαίτερα δε τις εξουσίες που της έχουν παραχωρηθεί βάσει του άρθρου 169, για να διασφαλίσει ότι η αρχή της αμοιβαίας αναγνώρισης τηρείται και ότι τα συστήματα προεπιλογής χρησιμοποιούνται για το άνοιγμα των αγορών και όχι για τη δημιουργία νέων φραγμών.

Με σκοπό να γίνουν περισσότερο συμβατά τα διάφορα εθνικά συστήματα προεπιλογής των κατασκευαστικών εταιρειών, η Ένωση έχει αναθέσει στα όργανα τυποποίησης CEN και CENELEC, την επεξεργασία ενός ευρωπαϊκού προτύπου προεπιλογής κατασκευαστικών επιχειρήσεων για τις προμήθειες που καλύπτει η οδηγία 93/37/ΕΟΚ. Το πρότυπο αυτό, του οποίου η Ένωση αναμένει την υιοθέτηση, θα εξασφαλίσει την ισορροπία μεταξύ των δικαιολογημένων απαιτήσεων των αναθετουσών αρχών να διαθέτουν ορισμένες πληροφορίες και των επιθυμιών των προμηθευτών για τον περιορισμό των διοικητικών απαιτήσεων στο ελάχιστο δυνατό. Η Ευρωπαϊκή Ένωση θα εξετάσει, επίσης, σε ποιους άλλους τομείς μπορεί να διενεργηθεί παρόμοια διαδικασία εναρμόνισης των συστημάτων προεπιλογής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΣΤΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ

2.1. Εισαγωγή

Κάθε χρόνο οι δημόσιοι οργανισμοί των χωρών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης διεξάγουν διαγωνισμούς το ύψος των οποίων φτάνει τα 720 δισεκατομμύρια ευρώ (περίπου 550 δισεκατομμύρια λίρες). Στο χώρο αυτό εμπλέκονται περίπου 400.000 δημόσιοι φορείς και φυσικά πολύ περισσότερες ιδιωτικές επιχειρήσεις (στο ρόλο του προμηθευτή).

Είναι, επομένως, φυσικό επακόλουθο ο τομέας των δημόσιων προμηθειών να αποτελέσει κύριο χώρο εφαρμογής τεχνολογιών που θα διασφαλίζουν την αξιοπιστία, την εγκυρότητα και την προστασία της πληροφορίας που διακινείται σε μία τέτοια διαδικασία.

Οι δημόσιες προμήθειες αποτελούν διαδικασία καλά ορισμένη, γεγονός που μας επιτρέπει να χρησιμοποιήσουμε σύγχρονες τεχνολογικές μεθόδους. Οι λόγοι που συνηγορούν στη χρήση των νέων τεχνολογιών (και ιδιαίτερα εφαρμογών ηλεκτρονικού εμπορίου) είναι κυρίως:

- ✓ Η ροή της πληροφορίας που διακινείται κατά την εν λόγω διαδικασία είναι καλά ορισμένη από το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο.
- ✓ Η διαδικασία των δημόσιων προμηθειών είναι καλύτερα ορισμένη σε σχέση με αυτή του ιδιωτικού τομέα.
- ✓ Η εν λόγω διαδικασία έχει σημαντική οικονομική βαρύτητα. Οι δημόσιες προμήθειες είναι ένας από τους βασικούς τομείς της ενιαίας αγοράς όπου τα αποτελέσματα δεν ανταποκρίνονται ακόμη στις προσδοκίες. Η διαπίστωση αυτή είναι ιδιαίτερα σημαντική λόγω της οικονομικής σπουδαιότητας των

αγορών που αφορούν δημόσιες προμήθειες στην Ευρώπη: η αξία τους υπερβαίνει τα 720 δις Ευρώ ή το 11% περίπου του ΑΕΠ της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ποσό ίσο με το ήμισυ του ΑΕΠ της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας.

Σήμερα, αρκετές προσπάθειες έχουν γίνει ανά τον κόσμο ώστε να αναπτυχθούν συστήματα ικανά να υποστηρίξουν μια τέτοια διαδικασία σε σημαντικό βαθμό. Παρόλα αυτά, όμως, πολλές από τις προσπάθειες αυτές βρίσκονται ακόμη σε ερευνητικό στάδιο.

Στον ιδιωτικό τομέα (ιδιωτικές προμήθειες) έχουν γίνει μεγαλύτερα βήματα στο χώρο των προμηθειών και κάθε προσπάθεια συλλογής θετικών στοιχείων από τον ιδιωτικό τομέα κρίνεται ιδιαίτερα θετική για τις δημόσιες προμήθειες.

Στην Ευρώπη, ειδικότερα δε στις περισσότερο οικονομικά ανεπτυγμένες χώρες μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ήδη χρησιμοποιούνται κάποια συστήματα που επικεντρώνονται κυρίως στη φάση της δημοσίευσης των διαγωνισμών.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση κάνει κάποιες προσπάθειες μέσω επιχορηγούμενων προγραμμάτων για την ανεύρεση μεθόδων και τεχνολογιών που θα υποστηρίξουν την διαδικασία των δημόσιων προμηθειών.

2.2. Η Πρόκληση των Ηλεκτρονικών Αγορών

Μια από τις πιο ενδιαφέρουσες εξελίξεις που θέτουν προκλήσεις για το μέλλον των δημοσίων προμηθειών είναι η εμφάνιση των νέων τεχνολογιών της Πληροφορικής και της Επικοινωνίας. Οι τεχνολογίες αυτές επιτρέπουν την πιο απρόσκοπτη διεξαγωγή των υφιστάμενων διαδικασιών και μπορούν να αυξήσουν την αποτελεσματικότητα της

διαδικασίας αγορών, καθιστώντας λιγότερο απαραίτητες τις λεπτομερείς κανονιστικές ρυθμίσεις.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση και τα κράτη μέλη συντονίζουν τις προσπάθειές τους στον τομέα αυτό στα πλαίσια του συστήματος SIMAP, το οποίο χρηματοδοτήθηκε μέσω του προγράμματος IDA της Ευρώπης. Στις 12 Δεκεμβρίου 1997 προτάθηκε στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο η δεύτερη φάση του προγράμματος IDA. Σε αυτή τη φάση η αρμόδια Επιτροπή της Ευρωπαϊκής Ένωσης προτείνει τη διεύρυνση και ανάπτυξη του σχεδίου SIMAP καθώς επίσης ότι τα μέσα και τα συστήματα που θα αναπτυχθούν θα ανταποκρίνονται στις ανάγκες όλων των κρατών μελών.

Το σύστημα SIMAP για την κατάρτιση και διαβίβαση ανακοινώσεων δοκιμάστηκε στο πλαίσιο πιλοτικών προγραμμάτων με μικρό αριθμό αγοραστών και προμηθευτών σε όλη την Κοινότητα και θα είναι στη διάθεση όλων των αναθετόνων φορέων.

Με την εφαρμογή ενός τέτοιου συστήματος η Ευρωπαϊκή Ένωση πιστεύει ότι θα δοθεί η δυνατότητα σε όλους τους αναθέτοντες φορείς να καταρτίζονται και να υποβάλλουν προς δημοσίευση τις προκηρύξεις τους ηλεκτρονικά, μέσω ενός συστήματος διαφάνειας στον τομέα των δημόσιων προμηθειών που χειρίζονται τα όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Επιπλέον, θα υπάρχουν δυνατότητες επιλογής, συμπεριλαμβανομένων του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και του Internet.

Το λογισμικό που αναπτύχθηκε στο πλαίσιο του SIMAP επέτρεψε να αποδειχθεί ότι μπορεί να επιτευχθεί ουσιαστική οικονομία προς όφελος των ευρωπαϊκών φορολογούμενων και να δοθούν στους προμηθευτές καλύτερες πληροφορίες από ανακοινώσεις που θα είναι συστηματικά πιο αξιόπιστες. Ωστόσο, το κόστος για τους φορολογούμενους θα παραμείνει σε υψηλό επίπεδο για όσο χρόνο οι αναθέτοντες φορείς συνεχίσουν να υποβάλλουν ανακοινώσεις κακής ποιότητας που δεν τηρούν τις

υποχρεώσεις που επιβάλλουν οι οδηγίες. Τέλος, συχνά υπογραμμίζεται το υψηλό κόστος της βάσης δεδομένων TED και οι δυσκολίες χρήσης της έντυπης έκδοσης του συμπληρώματος S της επίσημης Εφημερίδας λόγω της αύξησης του αριθμού των ανακοινώσεων.

Αρκετά και σημαντικά είναι τα κίνητρα που θα μπορούσαν να προωθήσουν τη χρησιμοποίηση των ηλεκτρονικών μέσων τόσο για τη σύνταξη των προκηρύξεων από τις αναθέτουσες αρχές όσο και για την υποβολή των σχετικών προσφορών που θα αναφέρονται στις προκηρύξεις αυτές.

Σήμερα μια ανακοίνωση πρέπει να δημοσιεύεται εντός δώδεκα ημερών από την αποστολή της. Η χρησιμοποίηση του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και του Internet, που επιτρέπουν την άμεση δημοσίευση, μπορεί να μειώσει το συνολικό χρόνο της διαδικασίας, για παράδειγμα από 52 σε 40-45 ημέρες.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση θα εξακολουθήσει να δημοσιεύει προκηρύξεις χωρίς επιβάρυνση για την αναθέτουσα αρχή, μόνον εφόσον η υποβληθείσα ανακοίνωση πληροί τις τυπικές υποχρεώσεις που προβλέπονται στις οδηγίες, περιέχει αναφορά στο Common Procurement Vocabulary (CPV) και είναι σύμφωνη με τα τυποποιημένα έγγραφα ή τα υποδείγματα προκηρύξεων. Σε όλες τις άλλες περιπτώσεις, το κόστος που συνεπάγεται η συμμόρφωση των προκηρύξεων με τις ανωτέρω προϋποθέσεις θα επιβαρύνει την εκάστοτε αναθέτουσα αρχή.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση ήδη αποφάσισε να διακόψει από τον Ιούλιο 1988 τη δημοσίευση της έντυπης μορφής του Συμπληρώματος της Επίσημης Εφημερίδας. Η έντυπη έκδοση αντικαταστάθηκε από ηλεκτρονική σε μορφή CD-ROM η οποία είναι ήδη διαθέσιμη. Η Ένωση προτείνει τη δωρεάν πρόσβαση στη βάση δεδομένων TED για όλους τους χρήστες μέσω Internet. Κάτι τέτοιο όμως δεν λύνει τα προβλήματα που ανακύπτουν από την υπάρχουσα διαδικασία.

Για να απλοποιηθεί η χρήση του συστήματος, οι προμηθευτές θα πρέπει να μπορούν να βρουν τις προκηρύξεις σε μία μόνο θέση. Ωστόσο, για την προετοιμασία μιας προσφοράς, οι προμηθευτές χρειάζονται περισσότερες πληροφορίες από αυτές που περιέχονται στις ανακοινώσεις. Χρειάζονται την ίδια τη συγγραφή των υποχρεώσεων. Οι νέες ΤΠΕ, ιδιαίτερα δε το Internet, παρέχουν σημαντικές δυνατότητες στο θέμα αυτό.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση σκοπεύει να ενθαρρύνει τη δημοσίευση όλων των συγγραφών υποχρεώσεων, ιδιαίτερα στις ανοιχτές διαδικασίες, μέσω του Internet. Καλεί τις αναθέτουσες αρχές που διαθέτουν ήδη σελίδα στο Internet να διαθέτουν τις συγγραφές υποχρεώσεων στο πλαίσιο τίτλου “χαρακτηριστικών του αγοραστή” στην σελίδα τους. Η αρμόδια επί των δημόσιων προμηθειών Επιτροπή της Ευρωπαϊκής Ένωσης προτίθεται να διαθέσει πρότυπο λογισμικό για την προώθηση της δημιουργίας περιγραφών των χαρακτηριστικών του αγοραστή μέσω της σελίδας της στο SIMAP.

2.3. Το Διεθνές Διαδίκτυο Internet

Τα τελευταία χρόνια η ραγδαία εξάπλωση του Internet μας οδήγησε στην αναζήτηση νέων λύσεων στη διαδικασία των προμηθειών περισσότερο αποδοτικών από κάθε προηγούμενη φορά. Οι τεχνολογίες του διαδικτύου, όπως το World Wide Web, αναζωπύρωσαν τις ελπίδες για βελτίωση της διαδικασίας με μείωση του διαχειριστικού κόστους και βελτίωση της ποιότητας της παρεχόμενης πληροφορίας.

Με μικρότερο διαχειριστικό κόστος, καλύτερη ποιότητα των υπηρεσιών που παρέχονται και το κυριότερο με μικρότερο χρόνο για την απόκτηση των προμηθευόμενων προϊόντων, είναι επόμενο να αναμένουμε μια αυξητική τάση για ανάπτυξη νέων συστημάτων προμηθειών στο διαδίκτυο.

Η διαδικασία των προμηθειών είναι μια καλά δομημένη διαδικασία. Αυτό σημαίνει ότι μπορούμε να εισάγουμε τεχνολογία σε αυτή περισσότερο εύκολα από κάθε άλλη διαδικασία.

Παρόλο που η σχετική τεχνολογία (EDI, www) χρησιμοποιείται τα τελευταία χρόνια για προμήθειες τόσο στον ιδιωτικό όσο και στον δημόσιο τομέα, το μεγαλύτερο μέρος των συναλλαγών που αφορούν προμήθειες και στους δύο τομείς βασίζεται ακόμη στα έντυπα και στη χρήση τηλεφώνου ή τηλεομοιοτυπίας (fax).

Τα υπάρχοντα ηλεκτρονικά συστήματα που χρησιμοποιούνται για αγορές δεν καλύπτουν πλήρως τη διαδικασία αλλά ακόμη και οι πιο ολοκληρωμένες λύσεις έχουν υψηλό κόστος εγκατάστασης και λειτουργίας. Το Internet και οι εφαρμογές που αναπτύσσονται στο World Wide Web υπόσχονται εναλλακτικούς τρόπους για την διεξαγωγή των προμηθειών τόσο στον δημόσιο αλλά πολύ περισσότερο στον ιδιωτικό τομέα.

Τα συστήματα που αναπτύσσονται στο Internet υπόσχονται εναλλακτικούς τρόπους πολύ πιο οικονομικούς και με καλύτερο διαχειριστικό κόστος. Συνεπώς ακόμη και οι παραδοσιακοί χρήστες της EDI τεχνολογίας αντιμετωπίζουν θετικά το ενδεχόμενο να αλλάξουν τις υπάρχουσες μεθόδους και τεχνικές και να προσφύγουν σε λύσεις που προσφέρει το διαδίκτυο.

2.4. Τεχνολογίες Ηλεκτρονικού Εμπορίου και Προμήθειες

Από τις πιο αξιόλογες προτάσεις που συναντούμε στο διεθνή χώρο αναφορικά με τις δημόσιες προμήθειες είναι αυτές που στηρίζονται σε τεχνολογίες του Internet όπως το World Wide Web. Τα τελευταία χρόνια έχουν αναπτυχθεί διαφορετικές μορφές συστημάτων στο διαδίκτυο που χρησιμοποιούνται για προμήθειες κυρίως από εταιρείες-αγοραστές του ιδιωτικού τομέα. Τέτοια συστήματα είναι:

- ✓ *Μηχανές αναζήτησης (Search engines)*: Χρησιμοποιούνται κυρίως για την αναζήτηση προϊόντων στο διαδίκτυο. Δίδοντας ο χρήστης κάποιες λέξεις “κλειδιά” μπορεί να αναζητήσει οποιοδήποτε προϊόν που τον ενδιαφέρει σε πολύ μικρό χρόνο. Αν και δεν θεωρούνται καθ’ αυτού συστήματα προμηθειών, πολλές εταιρείες ευελπιστούν στην προώθηση των προϊόντων τους μέσω του Internet και οι μηχανές αναζήτησης θεωρούνται βασικό εργαλείο σε κάθε τέτοια προσπάθεια. Να σημειωθεί ότι η χρήση τέτοιων μηχανών θεωρείται ιδιαίτερα υψηλή από τους χρήστες του διαδικτύου σε καθημερινή βάση.

- ✓ *Ηλεκτρονικοί κατάλογοι (Internet-based catalogs)*: Από τα πιο διαδεδομένα συστήματα αγοράς προϊόντων (κυρίως) στο διαδίκτυο. Αποτελούν την εξέλιξη των γνωστών εντύπων καταλόγων που διανέμονται κατά καιρούς από διάφορες εταιρείες. Τα συστήματα αυτά επιτρέπουν στους υποψηφίους αγοραστές να αναζητήσουν τα προϊόντα που επιθυμούν να αγοράσουν, να συγκρίνουν τιμές μεταξύ διαφορετικών εταιρειών-προμηθευτών αλλά και ακόμη να αγοράσουν μέσα από το Internet. Σήμερα μπορεί κανείς να βρει μια μεγάλη γκάμα ηλεκτρονικών καταλόγων στο διαδίκτυο. Πολλοί από αυτούς είναι ιδιαίτερα αξιόλογοι και περιέχουν πλούσια πληροφορία σε προϊόντα.

- ✓ *Συστήματα με επικοινωνία σε VANs (Internet-based EDI links)*: Η ανάπτυξή τους βρίσκεται σε ερευνητικό στάδιο. Τα συστήματα αυτά υπόσχονται να βοηθήσουν πολλές εταιρείες, που είναι αντίθετες με τη χρήση EDI, να έρθουν σε επικοινωνία με άλλες που ήδη χρησιμοποιούν την τεχνολογία

αυτή. Πολλοί πιστεύουν ότι θα αποτελέσουν τα κύρια συστήματα προμηθειών δημοσίου τα επόμενα χρόνια.

- ✓ *Συστήματα “πλειστηριασμού” (Internet-based online auctions and bidding systems):* Θεωρούνται συστήματα που καλύπτουν κυρίως το στάδιο υποβολής προσφορών και επιλογής καλύτερης προσφοράς με χαρακτηριστικό τη δυνατότητα διαπραγμάτευσης. Οι υποψήφιοι προμηθευτές επιτυγχάνουν την καλύτερη τιμή πώλησης των προϊόντων τους καθώς σε αυτά συμμετέχουν πολλοί αγοραστές ταυτόχρονα on line στο διαδίκτυο.

Το Internet θεωρείται χώρος για την ανάπτυξη συστημάτων που θα στηρίζουν διαδικασίες προμήθειας τα επόμενα χρόνια. Από την άλλη, ιδιαίτερα σημαντικά βήματα έχουν γίνει αναφορικά με τη χρήση του EDI στο χώρο των προμηθειών. Η χρήση του EDI στις δημόσιες προμήθειες είναι περισσότερο διαδεδομένη κυρίως στις ΗΠΑ και στον Καναδά. Στις χώρες αυτές έχουν αναπτυχθεί δίκτυα αποκλειστικά για το σκοπό αυτό (π.χ. το δίκτυο FACNET για προμήθεια προϊόντων μικρής αξίας – just in time αγορές).

Ο πίνακας που ακολουθεί παρουσιάζει τις πλέον διαδεδομένες τεχνολογίες που χρησιμοποιούνται για προμήθειες ιδιωτικού τομέα ανά τον κόσμο σήμερα.

Πίνακας 2: Εφαρμοσμένες Τεχνολογίες Ηλεκτρονικού Εμπορίου στη Διαδικασία των Προμηθειών

<i>ΣΤΑΔΙΑ</i>	<i>Tendering Process</i>			<i>Contracting Process</i>	<i>Trading Process</i>	
	<i>Call for Tenders</i>	<i>Tender</i>	<i>Notice of Award</i>		<i>Acquisition</i>	<i>After Sales Support</i>
<i>ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ</i>						
Electronic Catalogs	✓	✓	✓		✓	✓
Electronic Mail	✓	✓	✓		✓	✓
Search Engines	✓					
EDI and FEDI	✓	✓	✓	✓	✓	✓

Αν και πολλές από τις επιμέρους δραστηριότητες που παρουσιάζονται στον παραπάνω πίνακα έχουν δεχθεί κάποια επέμβαση της τεχνολογίας, ένα μεγάλο μέρος της διαδικασίας διεξάγεται με τον παραδοσιακό τρόπο.

2.5. Η Διεθνής Πρακτική για Δημόσιες Προμήθειες

Κατά καιρούς έχουν αναπτυχθεί διάφορα συστήματα ηλεκτρονικού εμπορίου τα οποία καλύπτουν κατά ένα μεγάλο ή μικρό βαθμό τη διαδικασία των δημόσιων προμηθειών. Μελετώντας και θεωρώντας το διαδίκτυο αξιόπιστη πηγή πληροφόρησης, μπορεί κανείς να βρει διάφορα συστήματα προμηθειών ανά τον κόσμο. Ο εκάστοτε ενδιαφερόμενος με μια σύντομη πλοήγηση στους κόμβους που φιλοξενούν τα συστήματα αυτά θα διαπιστώσει ότι τα περισσότερα καλύπτουν ένα μέρος μόνο της διαδικασίας και στην πλειοψηφία τους λειτουργούν στο διαδίκτυο.

Στην Ευρώπη υπάρχει ήδη πληθώρα τέτοιων συστημάτων που χρησιμοποιούν τεχνολογίες του διαδικτύου με στόχο την υποστήριξη της φάσης αυτής (Bir – Αγγλία, Tieke – Φιλανδία κ.ά.). Στην Ελλάδα δεν υπάρχει ανάλογη προσπάθεια.

Στην ενότητα αυτή παρουσιάζουμε δύο από τα πιο αξιόλογα συστήματα για δημόσιες προμήθειες τα οποία κρίνονται άξια προσοχής καθώς καλύπτουν – με εντελώς διαφορετικό, το καθένα, τρόπο – ένα μεγάλο μέρος της διαδικασίας. Το πρώτο σύστημα που παρουσιάζουμε είναι το σύστημα προμηθειών του Υπουργείου Αμύνης των ΗΠΑ, στο οποίο χρησιμοποιούνται EDI μηνύματα για την μετάδοση της πληροφορίας, ενώ το δεύτερο σύστημα που παρουσιάζουμε είναι το Zephyr το οποίο σχεδιάστηκε και υλοποιήθηκε από ένα Research & Development (R&D) εργαστήριο των ΗΠΑ, το Lawrence Livermore National Laboratory (LLNL) και χρησιμοποιεί τεχνολογίες του διαδικτύου όπως το Web και το E-mail.

✓ Το **σύστημα προμηθειών του Υπουργείου Αμύνης των ΗΠΑ** περιλαμβάνει:

- Gateways που παρέχουν υπηρεσίες μετάφρασης, αρχειοθέτησης, ασφάλειας κ.ά. (EDI translation, archiving, security)
- Δίκτυα προστιθέμενης αξίας (Value Added Networks) που παρέχουν πρόσβαση στο σύστημα για τους προμηθευτές
- Κόμβους επεξεργασίας (Processing Nodes) που παρέχουν διασύνδεση μεταξύ VANs-Gateways

Ουσιαστικά αποτελεί ένα περιβάλλον στο οποίο το εν λόγω υπουργείο μπορεί να επικοινωνεί με τους προμηθευτές του κατά τρόπο ηλεκτρονικό.

Η διαδικασία που ακολουθείται συνοπτικά περιλαμβάνει:

- Οι χρήστες του DoD στέλνουν EDI μηνύματα στους ECPNs
- Οι ECPNs διαβιβάζουν τα μηνύματα στα εξουσιοδοτημένα VANs

- Τα VANs διανέμουν τα μηνύματά τους στους προμηθευτές (συνδρομητές)

Οι προμηθευτές υποβάλλουν τις προσφορές τους με την αντίστροφη διαδικασία.

Συνοπτικά, η λειτουργία του συστήματος αυτού έχει ως εξής:

1. Το γραφείο προμηθειών αποστέλλει με ηλεκτρονικό τρόπο τα έγγραφά του κάνοντας χρήση μιας gateway.
2. Μια gateway αποτελεί τμήμα της αρχιτεκτονικής του συστήματος η οποία επιπλέον δέχεται και επιστρέφει στο γραφείο προμηθειών τις πληροφορίες/έγγραφα των προμηθευτών.
3. Η gateway με τη σειρά της αποστέλλει τις πληροφορίες ηλεκτρονικά σε ένα Network Entry Point (NEP).

Ένα NEP είναι μια περιοχή η οποία δέχεται την μεταβιβασθείσα πληροφορία από κάποια gateway και με τη σειρά του την αποστέλλει σε ένα certified Value Added Network (VAN). Το πρωτόκολλο ANSI X12 αποτελεί το πρότυπο (standard) με το οποίο γίνεται αυτή η ηλεκτρονική ανταλλαγή δεδομένων (EDI). Ένα VAN αποτελεί το δίκτυο εκείνο στο οποίο οι προμηθευτές (trading partners) μπορούν να επικοινωνήσουν και να πάρουν τα δεδομένα που αναφέρονται σε αυτούς.

Παρά το άρτια αυτό σχεδιασμένο σύστημα, το DoD εξακολουθεί να διενεργεί αγορές μικρής αξίας (για την ικανοποίηση των καθημερινών λειτουργιών του) με τον παραδοσιακό τρόπο (χρήση και διακίνηση έντυπων ανακοινώσεων και άλλων εγγράφων), γεγονός που έρχεται σε αντίφαση με την πολιτική μείωσης του χρόνου και του κόστους των προμηθειών που ακολουθείται από το εν λόγω υπουργείο.

Το γεγονός αυτό αλλά και η γενικότερη μη αποδοχή του EDI μας βάζει σε συλλογισμούς κατά πόσο τελικά η χρήση EDI μπορεί πράγματι να βοηθήσει

την όλη διαδικασία των προμηθειών, δεδομένου ότι πρόκειται για μια τεχνολογία αρκετών χρόνων που παρόλα αυτά δεν έχει αξιοποιηθεί στο χώρο των προμηθειών.

- ✓ Από τα πιο αξιόλογα συστήματα που υπάρχουν αυτή τη στιγμή στο Internet είναι το σύστημα Zephyr. Το σύστημα αυτό αναπτύχθηκε από το Lawrence Livermore National Laboratory (LLNL) το οποίο ασχολείται με έργα έρευνας και ανάπτυξης (R&D) στο Livermore της California.

Το σύστημα Zephyr είναι ένα Web και E-mail based σύστημα για το οποίο οι σχεδιαστές του υποστηρίζουν ότι πρόκειται για σύστημα που στοχεύει να υποστηρίξει τη παραδοσιακή διαδικασία προμηθειών κάνοντας χρήση των τελευταίων τεχνολογιών του διαδικτύου.

Στόχος του συστήματος αυτού είναι να αναπτυχθεί ένα πλαίσιο συνεργασίας μεταξύ των εμπλεκόμενων στη διαδικασία των προμηθειών τμημάτων, τα οποία θα διαχειρίζονται αποκλειστικά ηλεκτρονικά έγγραφα που θα καταχωρούνται σε μια κεντρική περιοχή (on a local server). Για να λειτουργήσει το σύστημα, όλα τα εμπλεκόμενα μέλη οφείλουν να συμφωνήσουν σε μια κοινή φιλοσοφία λειτουργίας του. Η λειτουργία του συστήματος συνίσταται σε μια ανταλλαγή ηλεκτρονικών εγγράφων μεταξύ των εμπλεκόμενων μερών καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας. Η πληροφορία που διακινείται κατά τη διαδικασία μιας αγοράς έχει τυποποιηθεί και μορφοποιηθεί σε ειδικές φόρμες (ηλεκτρονικά έγγραφα). Για την τυποποίηση των εγγράφων έχουν χρησιμοποιηθεί ειδικά εργαλεία σχεδίασης (CAD). Για τη δημοσίευση των διαγωνισμών χρησιμοποιείται το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο (έγγραφα διακηρύξεων, προσφορές, notice of awards κ.λ.π.). Για τη διαχείριση των εγγράφων αυτών το σύστημα χρησιμοποιεί ειδικά σχεδιασμένους μηχανισμούς

διαχείρισης εγγράφων οι οποίοι αποτελούν και αναπόσπαστο μέρος του συστήματος.

Στο χώρο της έρευνας αξιολογη προσπάθεια αποτελεί το σύστημα TAPPE. Το TAPPE αποτελεί επιχορηγούμενο πρόγραμμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε μια προσπάθεια να σχεδιαστούν κατάλληλα εργαλεία προκειμένου να υποστηρίξουν τη διαδικασία των δημοσίων προμηθειών σε χώρες μέλη της Κοινότητας. Στόχος του προγράμματος αυτού είναι ο σχεδιασμός μηχανισμών που θα συμβάλλουν σε μια ενιαία προσέγγιση του τρόπου υποβολής προσφορών από τους προμηθευτές στους υποψηφίους αγοραστές. Η Ένωση ευελπιστεί ότι το πρόγραμμα αυτό θα συμβάλει στην εξέλιξη της αρχικής προσπάθειας που έγινε με το σύστημα SIMAP.

2.6. Δυσκολίες Υιοθέτησης των Νέων Τεχνολογιών

Η διαδικασία των δημοσίων προμηθειών είναι εξαιρετικά περίπλοκη. Πολλές από τις επιμέρους δραστηριότητες (π.χ. εξασφάλιση ακεραιότητας και μυστικότητας των οικονομικών προσφορών, αξιολόγηση προσφορών, πληρωμές προμηθευτών κ.λ.π.) διεξάγονται κατά τέτοιο τρόπο που είναι ιδιαίτερα δύσκολο να βρεθεί μια τεχνολογική φόρμουλα τέτοια που θα μπορούσε να υποκαταστήσει τον παραδοσιακό τρόπο. Δεν είναι τυχαίο, επομένως, που τα συστήματα τα οποία έχουν κατά καιρούς αναπτυχθεί αδυνατούν να καλύψουν τέτοιες δραστηριότητες με αποτέλεσμα αυτές να εκτελούνται ακόμη με τον παραδοσιακό τρόπο.

Θέματα που αποτελούν ακόμη τροχοπέδη στην όποια προσπάθεια υιοθέτησης των νέων τεχνολογιών αποτελούν:

- ✓ **Η αναγκαιότητα ύπαρξης μιας έμπιστης τρίτης οντότητας.** Η όλη διαδικασία των δημόσιων προμηθειών στηρίζεται σε μια συνεχή ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ διαφορετικών οντοτήτων (εμπλεκόμενα μέρη), όπου η εξασφάλιση της ακεραιότητας και της φερεγγυότητας των εμπλεκόμενων είναι κάτι περισσότερο από επιτακτική. Κάτι τέτοιο επιτυγχάνεται μόνο με τη μεσολάβηση μιας τρίτης οντότητας. Ο όρος έμπιστη τρίτη οντότητα χρησιμοποιείται σήμερα ευρέως τόσο στον επιχειρηματικό στίβο όσο και σε θέματα τεχνολογίας όπως η ασφάλεια δικτύων. Το επίπεδο ωρίμανσης για την υιοθέτηση μιας “τρίτης” οντότητας στη διαδικασία των δημόσιων προμηθειών, που θα προσδίδει ένα κλίμα αμοιβαίας εμπιστοσύνης, δεν είναι ακόμη το επιθυμητό.

- ✓ **Υποβολή προσφορών.** Η εξασφάλιση της ακεραιότητας και της μυστικότητας των οικονομικών προσφορών είναι ένα θέμα που κατά καιρούς συζητείται αν και κατά πόσο η τεχνολογία μπορεί να συμβάλλει σε αυτό. Η τεχνολογία μπορεί να προσφέρει λύση στο πρόβλημα αυτό καθώς είναι δυνατή η απόκρυψη της πληροφορίας από τρίτους μη-εξουσιοδοτημένους χρήστες. Ο τομέας της ασφάλειας των δεδομένων έχει σημειώσει αξιόλογα άλματα αν και το θέμα της ασφάλειας των δεδομένων δεν είναι κάτι καινούργιο στο χώρο της πληροφορικής.

- ✓ **Αξιολόγηση των προσφορών.** Η αξιολόγηση των προσφορών αποτελεί δραστηριότητα ιδιαίτερα ευαίσθητη ενώ το κύρος και η αξιοπιστία των συμμετεχόντων αποτελούν τα βασικότερα συστατικά στοιχεία της ομάδας αξιολόγησης. Αν και η τεχνολογία μπορεί να βοηθήσει σε αυτή τη περίπτωση, είναι ακόμη νωρίς να εξετάσουμε τεχνικές αυτοματοποίησης της εν λόγω δραστηριότητας. Στις περισσότερες των περιπτώσεων (αν όχι σε όλες), η

αξιολόγηση των προσφορών συνεχίζει να γίνεται από την αρμόδια επιτροπή και η τελική επιλογή του προμηθευτή παραμένει αποτέλεσμα κρίσης ατόμων.

- ✓ **Έλεγχος μεταφερομένων υλικών.** Η μεταφορά των υλικών που ακολουθεί μετά την υπογραφή της σύμβασης πολλές φορές απαιτεί ιδιαίτερα μεγάλο χρόνο, κυρίως στις περιπτώσεις όπου ο προμηθευτής βρίσκεται στην αλλοδαπή. Σήμερα, ο έλεγχος και η παρακολούθηση της μεταφοράς των υλικών-προϊόντων γίνεται μέσω τηλεφώνου ή τηλεομοιοτυπίας (fax).

- ✓ **Πληρωμές προμηθευτών.** Η πληρωμή των προμηθευτών με ηλεκτρονικό τρόπο θα λέγαμε ότι εντάσσεται σε ένα ευρύτερο χώρο του ηλεκτρονικού εμπορίου που καλείται ηλεκτρονικές πληρωμές. Θα πρέπει, όμως, να είμαστε ιδιαίτερα προσεκτικοί όταν μιλάμε για εφαρμογή ηλεκτρονικών πληρωμών στη διαδικασία των δημόσιων προμηθειών. Βέβαια, η ύπαρξη δικτύων όπως τα VANs μπορεί να βοηθήσει σε ένα τόσο καίριο θέμα. Σήμερα στις ΗΠΑ χρησιμοποιείται ένα τέτοιο δίκτυο, το Federal Acquisition Network (FACNET), από δημόσιους οργανισμούς για αγορές προϊόντων μικρής αξίας με χρήση ηλεκτρονικών “έξυπνων” καρτών (smartcards). Στην Ελλάδα δεν υπάρχει ανάλογη προσπάθεια.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: Η ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ ΣΕ Α.Ε.Ι. ΜΕΣΩ ΤΗΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑΣ

3.1. Εισαγωγή

Όπως προαναφέρθηκε, αντικείμενο της παρούσης εργασίας είναι ο τρόπος με τον οποίο οι νέες τεχνολογίες μπορούν να συμβάλουν σε πιο απρόσκοπτη διεξαγωγή των υφισταμένων διαδικασιών των προμηθειών του δημοσίου. Έτσι, θα αυξηθεί η αποτελεσματικότητα των αγορών, καθιστώντας λιγότερο απαραίτητες τις λεπτομερείς κανονιστικές ρυθμίσεις. Με άλλα λόγια, μια συστηματικότερη προσφυγή στα ηλεκτρονικά μέσα ενδέχεται να επιταχύνει τον κύκλο ζωής της διαδικασίας και να μειώσει σημαντικά το κόστος των συναλλαγών ως προς το συνολικό κύκλο.

Για τους ανωτέρω λόγους, προτάθηκε και δημιουργήθηκε ιστοσελίδα η οποία καταγράφει τις διαδικασίες προμηθειών όπως αυτές υλοποιούνται σε ένα Ανώτατο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα. Ως ηλεκτρονική διεύθυνση επιλέχθηκε η <http://prom.unipi.gr>. Στο μενού της σελίδας ο ενδιαφερόμενος μπορεί να πάρει πληροφορίες για το τρόπο υλοποίησης των διαδικασιών, τις διακηρύξεις των διαγωνισμών, το τμήμα του Α.Ε.Ι. που υλοποιεί τους διαγωνισμούς και να επικοινωνήσει με το Α.Ε.Ι. Η σελίδα αυτή απευθύνεται όχι μόνο στους υποψηφίους προμηθευτές/αναδόχους αλλά και σε μέλη της πανεπιστημιακής κοινότητας. Παρέχει ενημέρωση και στους εσωτερικούς πελάτες της κοινότητας-δεδομένου ότι πελάτες στη συγκεκριμένη περίπτωση είναι όλο το προσωπικό του Πανεπιστημίου- για το τρόπο με τον οποίο μπορούν να εφοδιάζονται με τα απαραίτητα υλικά/υπηρεσίες.

3.2. Παρουσίαση της Ιστοσελίδας

Ο επισκέπτης της σελίδας πληκτρολογώντας τη διεύθυνση <http://prom.unipi.gr>. εισέρχεται στο κυρίως μενού και ενημερώνεται για το περιεχόμενο της σελίδας. Το κυρίως μενού περιλαμβάνει τις εξής επιλογές:

- ✓ **Τμήμα Προμηθειών.** Εδώ περιγράφεται ο όρος “προμήθειες” καθώς και όλες οι αγορές, έργα και υπηρεσίες που είναι απαραίτητες για τη λειτουργία του Πανεπιστημίου. Τονίζεται, ιδιαίτερα, ότι στόχος των διαδικασιών αγοράς είναι η εύρεση της καταλληλότερης και πιο συμφέρουσας προσφοράς (υπομενού Γενική Περιγραφή). Στη συνέχεια, στο υπομενού Βασικές Αρχές Δεοντολογίας αναλύεται διεξοδικά ο κώδικας ηθικής που διέπει τις διαδικασίες στο συγκεκριμένο Πανεπιστήμιο. Τέλος, δίνεται η δυνατότητα από το υπομενού Επικοινωνία ο ενδιαφερόμενος να επικοινωνήσει ηλεκτρονικά με το Τμήμα Προμηθειών.

- ✓ **Αρμοδιότητες Επιτροπών.** Ο επισκέπτης/ενδιαφερόμενος έχει τη δυνατότητα να ενημερωθεί για τα καθήκοντα των Επιτροπών Σύνταξης Τεχνικών Προδιαγραφών, των Επιτροπών Διενέργειας και Αξιολόγησης των Διαγωνισμών, των Επιτροπών Ποσοτικής και Ποιοτικής Παραλαβής καθώς και των Επιτροπών Ενστάσεων. Οι πληροφορίες που παρέχονται είναι ιδιαίτερα χρήσιμες για τα μέλη συγκρότησης των ανωτέρω Επιτροπών δεδομένου ότι οι Επιτροπές απαρτίζονται, βάσει νομοθεσίας, από μέλη της Πανεπιστημιακής Κοινότητας τα οποία ασχολούνται περιστασιακά με το έργο αυτό.

- ✓ **Διαδικασία Προμηθειών.** Ιδιαίτερα σημαντικές είναι οι πληροφορίες που παρέχονται σε αυτό το κομμάτι της ιστοσελίδας, δεδομένου ότι οι διαδικασίες αγορών ως προς τις φάσεις υλοποίησής τους είναι άγνωστες τόσο για τους προμηθευτές όσο και για τα μέλη της πανεπιστημιακής κοινότητας. Το νομικό πλαίσιο που διέπει τις κρατικές προμήθειες καθώς και οι διαδικασίες που θέτει καταγράφονται πρακτικά στις φάσεις υλοποίησης τόσο των ανοικτών διαδικασιών όσο και των κλειστών ή πρόχειρων.

- ✓ **Διακηρύξεις.** Ένα από τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν τόσο οι προμηθευτές όσο και οι αναθέτουσες αρχές είναι η πληροφόρηση για τη διενέργεια των διαγωνισμών αλλά και η απόκτηση της σχετικής διακήρυξης. Από αυτό το υπομενού ο προμηθευτής μπορεί να προμηθευτεί ηλεκτρονικά τη διακήρυξη για την οποία ενδιαφέρεται εύκολα και άμεσα. Επίσης, οι υποψήφιοι ανάδοχοι/προμηθευτές μπορούν να ενημερωθούν για προσεχείς προκηρύξεις έτσι ώστε να μπορούν να προγραμματιστούν κι εκείνοι.

- ✓ **Αίτηση Αγοράς.** Το κομμάτι αυτό απευθύνεται κυρίως στα μέλη της Πανεπιστημιακής κοινότητας. Παρέχει το έντυπο αίτησης για αγορά υλικών/υπηρεσιών για τα οποία ενδιαφέρονται να προμηθευτούν. Η αίτηση αυτή μπορεί να αποσταλεί ηλεκτρονικά στο Τμήμα Προμηθειών.

3.3. Συμπεράσματα

Με τη δημιουργία της ιστοσελίδας για την υποστήριξη της διαδικασίας των προμηθειών σε Ανώτατο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα προσπαθήσαμε κυρίως να είναι εύκολη η πρόσβαση στην πληροφορία. Η έννοια της πληροφορίας στη συγκεκριμένη περίπτωση περιλαμβάνει την ενημέρωση για το τρόπο υλοποίησης των διαδικασιών προμηθειών με βάση την ισχύουσα νομοθεσία. Η χρήση της συγκεκριμένης σελίδας θεωρούμε ότι μπορεί να διευκολύνει την ροή της πληροφορίας, να μειώσει το υψηλό διοικητικό κόστος των διαδικασιών και να περιορίσει το μεγάλο όγκο χαρτιού που απαιτείται για όλες αυτές τις διαδικασίες. Πιστεύουμε ότι η μείωση των φωτοτυπιών των διαγωνισμών, η εύκολη πρόσβαση των ενδιαφερομένων προμηθευτών στη σχετική διακήρυξη, η ηλεκτρονική επικοινωνία των προμηθευτών με το αρμόδιο τμήμα, η καταγραφή των σχετικών διαδικασιών αγορών καθώς η καταγραφή των καθηκόντων των μελών των επιτροπών αποτελεί μια πρώτη προσπάθεια χρήσης των νέων τεχνολογιών.

Σε ένα επόμενο βήμα, η σελίδα θα μπορούσε να εμπλουτιστεί και με άλλες χρήσιμες πληροφορίες. Ενδιαφέρον θεωρούμε ότι θα είχε να μπορεί ο προμηθευτής που συμμετείχε να ενημερώνεται για το στάδιο που βρίσκεται ο διαγωνισμός (τεχνική αξιολόγηση, άνοιγμα οικονομικών προσφορών, κατακύρωση διαγωνισμού κ.λ.π.). Προς το παρόν αυτό πραγματοποιείται είτε μέσω τηλεφώνου είτε μέσω αλληλογραφίας. Επίσης, σημαντικό θα ήταν και το μέλος της πανεπιστημιακής κοινότητας να μπορούσε να ενημερωθεί μέσω της σελίδας για τη φάση που βρίσκεται το αίτημα που υπέβαλε. Βάσεις δεδομένων που να περιλαμβάνουν πληροφορίες για το ποιοι προμηθευτές συμμετείχαν στους προκηρυχθέντες διαγωνισμούς, σε ποιούς προμηθευτές ανατέθηκαν οι προμήθειες υλικών/υπηρεσιών και σε ποιες τιμές και πότε λήγουν οι συμβάσεις θα ήταν χρήσιμες όχι μόνο για στατιστική ανάλυση αλλά και για χρήση τους ενδεχομένως

και πανελλαδικά. Έτσι θα μπορούσε κάθε φορέας που πραγματοποιεί διαγωνισμούς να ελέγχει τόσο την ικανότητα και την αξιοπιστία του υποψήφιου προμηθευτή αλλά και να συγκρίνει τις προσφορές και κυρίως τις τιμές που κατατέθηκαν.

Μέσω της ηλεκτρονικής σελίδας θα μπορούσε να διευκολυνθεί και ο διάλογος μεταξύ των υποψηφίων προμηθευτών και των αναθετουσών αρχών. Κατή την σύνταξη των τεχνικών προδιαγραφών των υπό προμήθεια υλικών/υπηρεσιών, ο αναθέτων φορέας θα μπορούσε πριν προκηρύξει τον διαγωνισμό και για την καλύτερη περιγραφή του υπό προμήθεια υλικού/υπηρεσίας να δημιουργήσει ένα ανταγωνιστικό διάλογο μεταξύ των υποψηφίων προμηθευτών.

Παρά τις ανωτέρω βελτιώσεις που μπορεί να επιφέρει η χρήση της ηλεκτρονικής σελίδας, εντοπίζεται ένα πρόβλημα κυρίως στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις οι οποίες δεν έχουν ακόμη εξοικειωθεί με τη χρήση τέτοιων μέσων. Θεωρούμε, όμως, ότι σύντομα και λόγω του σχετικού ανταγωνισμού θα αναγκαστούν να προσαρμοστούν στις νέες τεχνολογίες και να ενστερνιστούν τα σχετικά οφέλη.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

I. ΕΛΛΗΝΟΓΛΩΣΣΗ

1. Αρβανίτης Αθανάσιος, Διπλωματική Εργασία «Ολοκληρωμένο περιβάλλον Ηλεκτρονικού Εμπορίου για την αυτοματοποίηση της διαδικασίας των Προμηθειών», Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Αθήνα, Φεβρουάριος 1999.
2. Ασλάνη Π. Μαρία, Διπλωματική Εργασία «Ηλεκτρονικές Προμήθειες & η κοινωνικοοικονομική τους επίδραση στις Ευρωπαϊκές Επιχειρήσεις», Πανεπιστήμιο Πειραιώς, Πειραιάς, Ιανουάριος 2003.
3. Δουκίδης Γεώργιος, Θεμιστοκλέους Μαρίνος, Δράκος Βίλλιαμ, Παπαζαφειροπούλου Νατάσα, «Ηλεκτρονικό Εμπόριο», Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Εκδόσεις Νέων Τεχνολογιών, Αθήνα, 1998, ISBN 960-7981-05-7.
4. Καραναστάσης Γ. Μάρκος, «Προμήθειες-Εργασίες και Μεταφορές των Ο.Τ.Α.-Ν.Π.Δ.Δ.-Ιδρυμάτων αυτών κ.λ.π.», Εκδόσεις Γεωργίου Μ. Καραναστάση, Αθήνα, Δεκέμβριος 1999.
5. «Κρατικές Προμήθειες», Οδηγός Συμμετοχής, Υπουργείο Ανάπτυξης, Γενική Γραμματεία Εμπορίου, Μάρτιος 2001.
6. Κόνταρης Σωτήρης, «Εισαγωγή στην Σύγχρονη Διοίκηση Προμηθειών», Μάρτιος 2002.
7. Λαΐος Λάμπρος, «Σύγχρονη Διοίκηση Προμηθειών», Ελληνικό Ινστιτούτο Προμηθειών, Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα.
8. Μάρδας Δημήτριος, «Τα Οικονομικά των Προμηθειών του Δημοσίου», Εκδόσεις Ζυγός, Θεσσαλονίκη 1999,
9. «Νομοθεσία Δημοσίων Έργων και Προμηθειών», Επιμέλεια: Στίγκας Θεόδωρος, Έκδοση 2002, Έκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη, ISBN 960-272-027-1

10. Πρακτικά 3^{ου} Πανελληνίου Συνεδρίου Προμηθειών & Διαχείρισης Υλικών με
Θέμα «Προμήθειες 2000-Η μεταμόρφωση μιας δραστηριότητας», Οργάνωση
Ελληνικό Ινστιτούτο Προμηθειών, Αθήνα 21-22 Σεπτεμβρίου 2000.
11. Σαλούστρος Γ., «Κρατικές Προμήθειες», Οικονομικός Ταχυδρόμος, 16/9/2000,
σελ. 28.
12. Σολδάτος Δ., «Διαρκής Κώδικας Προμηθειών και Μισθώσεων Δημοσίου
Τομέα- Νομοθεσία – Ερμηνεία- Νομολογία», Εκδόσεις Μ. Δημοπούλου,
Θεσσαλονίκη 1991
13. Χονδροκούκης Π. Γρηγόρης, «Εισαγωγή στο Ηλεκτρονικό Εμπόριο»,
Πανεπιστήμιο Πειραιώς, Αθήνα, 2001.

II. ΞΕΝΟΓΛΩΣΣΗ

1. Behan Patrick, “Purchasing in government”, Longman, Great Britain, 1994,
ISBN 0-582-23896-X.
2. Bovis Christopher, “EC Public Procurement Law”, Longman, Great Britain,
1997, ISBN 0-582-29439
3. Bright Christopher, “Public Procurement Handbook”, Chancery Law Publishing
Ltd, Great Britain, 1994, ISBN 0471 95032 7
4. Dobler W. Donald, David N. Burt, “Purchasing and Supply Management”, 6th
edition, McGraw-Hill International Editions, 1996, ISBN 0-07-114144-8
5. Heinritz Stuart, Farrell V. Paul, Giunipero C. Larry, Kolchin G. Michael,
“Purchasing Principles and Applications”, 8th Edition, Prentice Hall
International Editions, United States of America, 1991, ISBN 0-13-742586-4.

6. Medhurst David, “EU Public Procurement Law”, 2nd Edition, Blackwell Science Ltd, Great Britain, 1997, ISBN 0-632-03813-6.
7. Monczka Robert, Trent Robert, Handfield Robert, “Purchasing and Supply Chain Management”, South-Western College Publishing, United States of America, 1998, ISBN 0-538-81495-0.
8. “Purchasing Policies and Procedures”, The Chartered Institute of Purchasing and Supply, A Cips Technical Services Publication, 1998, ISBN 1-86124-003-1

III. ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ (WEB SITES)

1. <http://www.bip.com>
2. <http://www.elpro.com>
3. <http://www.gge.gr>
4. <http://harvard.pawlo.com>
5. <http://www.odette.com>
6. <http://prom.unipi.gr>
7. <http://www.sciencedirect.com>
8. <http://www.simap.eu.int>
9. <http://www.tenders.com>
10. <http://www.tieke.com>
11. <http://www.uvo.gov.sk>

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ